

Ishaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrt leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo "Slov. Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

32. številka.

Maribor, dne 11. avgusta 1927.

61. letnik.

Volitve — velevažna naloga.

Volitve poslancev za narodno skupščino, odnosno pravice za te volitve padajo v dobo velike vročine in največjega dela na kmetih. V tem je razlog, da te volitve v nekaterih krajih še niso vzbudile tistega zanimanja, ki je potrebno in umestno. Ni pa to edini razlog. Pri nekaterih je udomačena tolika nezavednost, da se sploh ne zanimajo za volitve. Smatrajo volitve za zadevo, ki se njih ne tiče.

Volitve so velevažna stvar.

Po demokratičnem načelu je narod država. Država ni nič narodu nadrejenega, ali umetno vcepljenega, ali celo vsiljenega, marveč narod tvori državo. Iz tega načela sledi, da mora narod sam sebe vladati, sam si dajati zakone in sam upravljati javne zadeve.

Najdoslednejše so to demokratično načelo izvajali stari Grki s svojimi malimi državami, ki so obsegale mesto z njegovo okolico. Takšna je n. p. r. bila atenska država. V njej je ljudstvo, in sicer celokupno ljudstvo na posebnem zboru razpravljalo in sklepalo o zakonih ter izbiralo uradnike, in to do najvišjih, ki so vršili upravno oblast.

Dandanašnji so države po svojem obsegu mnogo večje nego so bile stare majhne grške države. Zato ne more vse ljudstvo direktno sodelovati pri zakonodaji in nadzorstvu uprave, marveč mora svojo oblast izvrševati indirektno, t. j. preko svojih zastopnikov, ki si jih je pri volitvah izbralo za svoje poslance. Iz tega sledi za vsakega državljanca velevažna opomin: pazi na volitve! Volitve ustvarjajo poslance, poslanci ustvarjajo zakone, od zakonov pa je odvisno politično, gospodarsko in tudi duševno življenje v državi.

Kdo bi torej bil tako politično zaspan, da bi volitve kratkotalno prespal? Kdo bi mogel biti tako nezaveden, da bi jih popolnoma zanemaril? Kdo bi bil tako politično neizobražen, da bi rekel: »Vseeno mi je, kdo bo izvoljen. Ne briga me, katera stranka bo zmagala?«? Kdo bi mogel biti tako brez smisla odgovornosti pred lastno vestjo, da bi na dan volitve vsled oddaljenosti od volišča ali morebitnega slabega vremena, ali iz drugih ničevnih razlogov ostal doma ter ne bi volil?!

Za slovenstvo gre.

Pri volitvah gre za to, koga smatrate za vrednega svojega zaupanja, da more zastopati 40.000 ljudi, na katere pride po našem zakonu eden poslanec. Pri tem ne gre za osebo kandidata, ki bo ali bi rad bil vaš poslanec, marveč gre za stranko, v koje imenu prihaja k vam tak kandidat. Kandidata je treba presojati po stranki, kateri pripada, — stranko pa po načelih, katera izpoveduje.

Stranka, da je vredna vašega zaupanja in njeni kandidati vredni vaših volilnih kroglic, mora imeti v svojem programu slovenstvo kot prvo in najvažnejšo točko. Mi smo Slovenci in zato smemo glasovati samo za stranko, kateri je obstoj, razvoj in napredek slovenskega naroda glavna skrb. To je Slovenska ljudska stranka.

Samostalna demokratska stranka je glasovala za pretrg, kruti beogradski centralizem, ki smatra slovenski narod samo kot pleme, katero se mora utopiti v jugoslovanstvu. Samostojni kmetijci so po zgledu Judeža Iškarja

jota za ceno, da so jih l. 1921 sprejeli v vlado, s samostalnim demokrati glasovali za brezumni centralizem ter tako prodali slovensko samostojnost. To je nesmrtna krivda obeh liberalnih strank, gosposko-liberalne in kmetijsko-liberalne, krivda, ki jo je slovensko ljudstvo nad obema strankama kaznovalo s politično smrtjo. Kar se je pripravilo pri volitvah l. 1923 in l. 1925, to se bo dovršilo pri volitvah dne 11. septembra t. l.: ti dve stranki bosta obležali mrtvi ob praznih volilnih skrinjicah.

Slovenska ljudska stranka pa ima v svojem programu zapisano kot prvo točko: samoodločbo, samostojnost in samoupravo slovenskega naroda. Za to točko se je borila dolga leta, dokler je bila v opoziciji, borila se tudi proti onim slovenskim strankam, ki so se robsko udnjale pretiranemu centralizmu. Za to točko je delala, dokler je letos dva meseca bila na vladi, v kateri je dosegla uzakonitev zakonodajne oblasti oblastnih skupščin v Mariboru in v Ljubljani. V tem pravcu bo delovala naprej. V tej smeri bo še treba veliko dela, truda, borbe in napora, da se samouprava slovenskega naroda postavi na trdne zakonite temelje, da se izgradi in razširi. Kdor je Slovenec, bo 11. septembra glasoval za Slovensko ljudsko stranko.

Gre za gospodarsko dobrobit.

Slovenske centralistične stranke so znale slovenskemu ljudstvu in poedinim njegovim stanovom in slojem naglagati samo visoke davke. Za vladanje samostalnih demokratov in samostojnih kmetijcev, poznejših Radičevcev, so se v naši državi povečali in povišali vsi davki. Ta bremena so zlasti pritisnila slovensko ljudstvo, iz kojega so izžrpala vso gospodarsko moč. Sedanja gospodarska kriza je plod narodnogospodarskega delovanja teh strank. Z isto narodnogospodarsko nesposobnostjo se odlikujejo socialni demokrati ali socialisti, ki so v državopolitičnem oziru vneti centralisti, v gospodarskem oziru pa priporočajo edini lek za vse gospodarske rane: odpravo zasebne lastnine. Vse njihovo delovanje za blagor ljudstva obstoji v hujšanju delavstva in v sejanju nezadovoljnosti pri vseh slojih. Za kaj drugega nimajo ne smisla ne sposobnosti.

Slovenska ljudska stranka ima najpopolnejši gospodarski program med vsemi strankami v državi. Ta program obsega vse sloje, zlasti pa kmeta, obrtnika in delavca. Ta program je preizkušen in potrjen v dolgoletnem delu, s katerim se je naša stranka izkazala kot največja prijateljica vsega delovnega ljudstva. Kako je gospodarska dobrobit ljudstva naša stranka pri srcu, je tudi dokazala s svojim dvomesečnim sodelovanjem v vladi. Čeprav je drž. proračun že bil v finančnem odboru sprejet, kar se tiče davkov in izdatkov, vendar je dosegla, da so se davki vsaj deloma znižali in davščine omilile in zmanjšale, ter cene kmetijskih potrebščin znižale. S tem so odstranjene vsaj najhujše krivice, ki jih je slovensko ljudstvo moralo trpeti vsled krivde samostalne-demokratske in kmetijske stranke. Kdor torej hoče gospodarsko dobrobit slovenskega ljudstva in narodnogospodarski napredek v slovenskem narodu, bo 11. septembra oddal svojo volilno kroglico kandidatni listi Slovenske ljudske stranke.

Za krščanstvo gre.

Ker imamo v svojem programu krščanska načela, zato nas liberalci — gosposki, kmetijski in delavski — psujejo kot klerikalce. Pred leti je to strašilo še kaj zalego pri ljudeh malega duha in plahega srca. Sedaj pa je vsepovsodi zmoglo pametno spoznanje, da je klerikalizem kakor vsak strah na sredi votel, okoli pa ga nič ni. Vsi razumni ljudje so spoznali, da gre za obrambo verskih naših svetinj v javnem življenju: za krščansko šolo, za neločljivost zakonske zveze med katoličani in za svobodo katoliške cerkve v državi. Vsak zvest in dosleden kristjan bo rekel: obramba verskih svetinj in pravic katoliške cerkve je pravo, pošteno in dosledno krščanstvo. Liberalci, naprednjaki in svobodomislec pa pravi: V javnem življenju hočemo mi komandirati. Krščanstvo naj ostane v cerkvah, ako sili v javno življenje, ni več krščanstvo, marveč je klerikalizem.

Tako hočejo liberalci in socialni demokrati predpisovati, kaj je krščanstvo in kaj ni. Ti takozvani svobodomislici so tako predrzni, da se stavijo nad duhovnike, nad škofe in nad papeža ter se trkajo na svoja prsa in svojo slabo vest, češ: Kaj vedo škofje in kaj rimski papež o pravem krščanstvu, to znamo mi liberalci in socialni demokrati.

Ali ni to skrajno predrzno in nespametno? K sreči je krščansko ljudstvo spregledalo in prepoznalo to liberalno in socialdemokratsko igro, ki je preračunjena na to, da — zvali nerazsodne kaline na svobodomiselnih in naprednjaških limanice, kratko povedano: da s prevaro pridobi volilne kroglice za liberalne in socialistične volilne skrinjice. S klerikalizmom hočejo zadeti in ubiti krščanstvo v življenju poedincev in vsega slovenskega naroda. Temu cilju služijo povestice, povesti in romani, kakor: »Veliki inkvizitor« in »Papežinja Fausta« in slični, s katerimi hočejo čitatelje, osobito naprevidno mladino, z višine krščanskih načel in izpolnjevanja božjih zapovedi potegniti v blato greha in razuzdanosti. Kako daleč sega ta svobodnjaška predrznost v Sloveniji, dokaz za to je pisava raznih liberalnih in socialističnih listov, ki se drznejo z blatom svojega naprednjaškega cinizma ometati ne samo najsvetejše, marveč celo božje osebe.

Ali ni potrebno v interesu slovenskega ljudstva, njegovega obstoja in napredka proti takšnim naprednjaškim, liberalnim in socialnodemokratskim elementom stopiti v bran z volilno kroglico v roki? Kdo bi mogel trpeti, da se veronauk hoče izriniti iz šole? Kje so tisti slovenski kršč. starši, ki bi mogli svoje otroke zaupati nekrščanski šoli? Kje so tisti slovenski rodoljubi, ki bi mogli mirno gledati, kako se slovenska mladina kvari in razkristjanjuje? Kdo se sme smatrati za vernega kristjana, pri tem pa mirno gledati, kako se svoboda in pravo katoliške cerkve gazi v prah?

Na ta vprašanja daje edino pravilni odgovor tisti, kateri bo 11. septembra glasoval za Slovensko ljudsko stranko, ki je stranka krščanskih načel in krščanske zvestobe.

Komur je pri srcu krščanska vera, njena načela in njene pravice; kdor hoče obstoj, razvoj in napredek slovenstva; kdor hoče poboljšanje in napredovanje gospodar-

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman. — Iz madžarščine prevedel F. Kolenc.

— Nisem opazil na njem nič čudnega. Prišel je v sobico, brez besede prevzel ključ in mrmrajoč pesem šel po stopnicah navzgor.

— Kako dolgo stanuje v hotelu?

— Tri dni.

— Je tudi že prej najemal pri vas sobo?

— Kako ne! Star naš gost je. Sobo je vedno brzojavno najel in če se je le dalo, smo mu vedno pridržali sobo — št. 13.

— Zakaj?

— Iz navade. Vedno je v tej sobi stanoval. Zjutraj je odšel, zvečer se vrnil. Obiskovalcev ni nikdar imel.

Besedo je prevzel Berci:

— Ali dovolite, gospod sodnik, da mu stavim nekaj vprašanj?

— Izvolite!

— Ali je g. Berenyi zaklenil vrata, predno se je vlegel spat?

— Vedno je zaklenil. Tudi včeraj zvečer.

— Kako veste?

— Približno pol ure potem, ko je prišel domov, sem hotel iti k njemu, toda vrata so bila zaklenjena.

— Kaj ste hoteli pri njem?

— Pozno sem se spomnil, da je popoldan bila prinesena za njega srajca. Mislim sem, da jo bode zgodaj zjutraj rabil.

— Zakaj je niste nesli v sobo med dnevom.

— Pozabil sem.

— Hm! Vrata so bila torej zaprta; potemtakem je bil morilec že v sobi, ko je prišel Berenyi domov.

— Mogoče.

— Nisem vas vprašal! Le na vprašanja odgovarjajte!

— Kako ste prišli umoru na sled?

— Zjutraj ob osmih je dobil gospod priporočeno pismo. Potrkal sem in ko sem za kljuko prijel sem zapazil, da so vrata odprta. To me je iznenadilo, ker je bil gospod

še v postelji in se je dozdevalo, da spi; ker pa sem bil pričran, da je zaklenil vrata, predno je legel spat . . .

— No? Ste šli k postelji . . .

— In sem ga budil, toda zastoj . . . Mrtev je bil!

— Več kot gotovo je, da se je nekdo skril v sobi. Čakal je le, da zaspi, potem se je tiho, po prstih bližal postelji in ko je izvršil svoj posel, je lepo, mirno odšel . . .

— Tako mora biti! — Tako mislim tudi jaz . . .

— Vi bi morali tistega človeka videti! — Ne tajite: videli ste ga . . .

— Prosim, vaša milost . . . Ne pravite mi kaj takega . . .

— Vi ste vratar . . . Drugi ga ni mogel spustiti skozi vrata.

— Odpuščanje prosim! Do enajste ure so vrata odprta. Čisto mirno je lahko šel ven.

— Pazite! Prej ste rekli, da je Berenyi zvečer ob desetih stopil v vašo sobico in brez besede prevzel ključ od sobe . . .

— Tako tudi je.

— Potemtakem je bila soba št. 13 pred njegovim prihodom zaprta. Ali ne?

— Naravno.

— Morda bi nam lahko razložili: kako je prišel noter oni tujec, ki se je tu skril?

— Sobarica je v vratih pozabila svoj ključ . . .

Mari, sobarica, trepetaje smrtnobleda vstopi v sobo. Za ves svet ne bi pogledala proti postelji. Gotovo misli, da je vso nesrečo povzročila njena pozabljivost. Redarni kapetan strogo zakriči nad njo:

— Kako se upaš vstopiti?

— Oprostite! Neki gospod stoji zunaj in vpraša: ali sme vstopiti?

— Kdo je tisti gospod? Kako se zove?

— Joj, prosim! Ne kričite tako nad menoj! — Mihael Tuzar se imenuje . . .

— Ah, Tuzar? — Ravno prav! — Pustite ga noter!

II.

Tuzar se loti dela.

Naslednji trenutek se pojavi na pozorišču drame Mihael Tuzar, slavni izsledovalec državnega redarstva. Mož

nezatne zunanosti, krog 60 let star. Na prvi pogled nikdo ne bi zasledil v njem straha velemestnih zločinskih jam. Obraz gladko obrt, kot da je gledališki igralec, ker svojo zunanost često izpreminja. Včasih se na enem in istem kraju pojavi v dvojni izdaji; sposobnost, ki jo kaže v izpreminjanju, bi tudi igralcu bila v ponos. Sive lase si nazaj češe, kot da se hoče ponašati z razumnim visokim čelom. Oči ima kakor mačka; v bodečem pogledu se izraža sama ironija. Obraz je v celoti vtešena premetenost, zvitost. Hitro se je pojavil na licu umora, ker je redarni kapetan, ki ga zelo visoko spoštuje, brzojavil po njega. S ponižnim priklonom pozdravi može postave, potem pogleda krog sebe, da pregleda položaj.

Preiskovalni sodnik ga že od prej pozna. Vljudno mu stisne roko, mu ponudi stol in mu sporoči, kar je vratar izpovedal.

— No? Tuzar, ali nimam prav? — Morilec je bil že v sobi, ko je žrtev domov prišla . . . je vprašal redarni uradnik.

— Gotovo, gotovo! Več kot gotovo, da ga je skrit pričakoval.

— Kakor se dozdeva, je dobro premislil svoj načrt in ga je zelo hladnokrvno izvedel. O veliki prevodnosti priča dejstvo, da nismo naleteli na noben znak zločina.

— Ali ste že ugotovili: kam bi se bil mogel skriti?

— Morda v omaro za obleko, ali pa za zaveso?

— Priti moramo do gotovosti. Sploh nemogoče se mi zdi, da v skrivališču ne bi našli kakega sledu. Ali dovolite, da se nekoliko razgledam po sobi?

— Izvolite! Daleč ne bodeste prišli.

To je pripomnil raziskovalni sodnik. Detektiv najprej pogleduje mrličovo rano in tiho, kakor da govori zase, pripomni:

— Saperlot! To je bodljaj! — Dobro preračunjeno in spretno je zabodel. Žrtev je globoko spala, ko se je nad njo nagnil in pazil je na to, da nož ne zadene reber. Ubogi mladenci je na hrbtu ležal in je bil pokrit le do pasu. Spalne srajce tudi ni imel zapete; ravno kakor sedaj. Umor je moral biti delo trenutka in je moral biti izvršen, kakor se da soditi po odprtini rane, s tankim bodalom. Smrt je takoj sledila . . . Hm . . . Falot je s seboj odnesel bodalo . . . Ključ je pustil v odprtih vratih in je gledal le na to, da ne-

skega stanja slovenskega ljudstva in vseh njegovih stanov in slojev: ta bo ne samo sam svojo kroglico oddal za kandidata naše stranke, marveč bo tudi z agitacijo storil vse, da se bo v skrinjici SLS zbralo čim največ kroglic.

Slovensko ljudsko stranko spoštujejo.

Naj nas nasprotniki grdiijo kakor hočejo, naj »Jutro« in »Domovina« lažeta, kolikor jima drago, eno je pa res: Slovenska ljudska stranka in njeni voditelji uživajo veliko zaupanje med ljudstvom. Celo mnogi taki, ki so do pred kratkim še bili naši nasprotniki, so spoznali, da je res Slovenska ljudska stranka najpoštenjša stranka.

Imamo izjave cele vrste mož, ki so prej pripadali drugim strankam, a so sprevideli, da je za poštenega Slovenca edini prostor v Slovenski ljudski stranki. Tako n. pr. piše bivši voditelj in soustanovitelj Samostojne kmetijske stranke enemu izmed naših poslancev:

»... Sporočim Ti, da sem se odločil, da ne prevzamem kandidature pri ... stranki (imenuje neko drugo stranko), katero so mi ponudili, ker je težko mogoče nastopati, ne da bi prišel v konflikt (spor) z SLS. Pozitivno delovanje SLS in patriotično pisanje njenih listov mi zelo dopade. Smelo trdim, da bo tako delovanje zelo dvignilo državljansko zavest našega dobrega ljudstva. A tako delo kakorkoli ovirati je meni nemogoče in vam morem le želeči največji uspeh! Srečen bi bil, ako bi taka Vaša stremiljenja kakorkoli zamogel podpreti ...«

Druga izjava:

»Imam čast, da Vam sporočim moj sklep: Izstopim iz Radičeve stranke in priglašam svoj pristop v Slov. ljudsko stranko. To storim radi tega, ker sem spoznal, da je vse, kar Radič in Pucelj delata in govorita, sam »larifari«. Pucelj in Radičevci so bili dve leti v vladi, a niti ene same stvari niso napravili za kmeta in delavca. Slovenska ljudska stranka pa, ki je bila komaj 2 in pol meseca v vladi, je dvignila finančnega delegata Šavnika, ki je z davki strašno izmagoval Slovenijo, znižala je desetek, odpravila carino na galico in kmetijsko orodje in stroje, odstranila prijavo vina, rešila več milijonsko deželno premoženje, dosegla znižanje dohodnine itd. Spoznal sem, da je kričanje o »klerikalnem zmajju« sam prazen bav-bav. Tudi jaz, ki sem bil dve leti predsednik Radičeve organizacije v našem kraju, prestopim prostovoljno v tabor Slovenske ljudske stranke. Imam za to še en razlog: Ko sem rabil pomoč od strani Radičevih poslancev, me še poznati niso hoteli. Pisal sem v Zagreb Radiču, a dobil sem odgovor: »Vzami si advokata!« Imel sem dovolj! Pri volitvah leta 1925 sem jim bil dober, da sem agitiral za Radiča in Kelemino, a potem, ko bi jih jaz rabil, pa me nočejo poznati. Prosil sem za posredovanje poslanca SLS in šel mi je na roko, čeravno je vedel, da sem bil nasproten SLS. Res: prava krščanska bratska ljubezen in pravičnost je samo v vrstah Slovenske ljudske stranke. Zategadelj, ker nas vse druge stranke rabijo samo ob volitvah, sicer pa nas za norca imajo, prestopim tudi jaz v Slovensko ljudsko stranko. Š. K.«

To pismo je jasno dovolj in pove mnogo. Omenim še, da sta v kraju Maribor levi breg prestopila iz samostojno-demokratske stranke v Slovensko ljudsko stranko celo — dva načelnika krajevne organizacije SDS. In oba dva zatrjujeta, da ju je k temu koraku privedlo pošteno delo Slov. ljudske stranke in njenih poslancev ter lažljivo pisarjenje »Jutra« in »Domovine«.

Ta preokret nas silno veseli. Ljudstvo samo spoznava, da je treba, da se vsi poštteni Slovenci združimo samo v eni stranki, in to je naša Slovenska ljudska stranka!

Volilci SLS 11. sept. vsi volit!

ovirano pride skozi hotelska vrata ... Toda kje je moral biti skrit?

Gre k oknu, se potegne za gosto zaveso in pogleda na ulico.

— Gotovo je, da se tu ni mogel skriti. Soba je bila temna, ko je žrtev vstopila. Ulična plinasta luč je ravno pred oknom, sem sveti in bi ga lahko izdala.

Odpre tudi široko, dvokrilo omaro za obleko.

— Ta pa je tako ozka, da bi v njej ne imel prostora, potemakem je bil skrit pod posteljo. Pogledimo!

Pokliče vratarja ... Zastopniki oblasti pozorno sledijo vsakemu gibu detektiva. Vedo o njem, da ima izredno kombiniralno sposobnost. Samo kr. pravnik se skeptično smeje. Njegovo mnenje je, da se je imel Tuzar zahvaliti za svoje prijetne uspehe le slepi sreči.

Detektiv potegne postelj s pomočjo vratarja proti oknu. Pri tem je skrbno pazil, da se truplo ni zganilo z mesta.

— Ali nisem povedal? Ta falot se je skril pod posteljo. Glejte! Na tleh strnjena kri in majhen papirnat škarnicelj. Važni, zelo važni dokumenti ...

Kraljevski pravnik je pripravljen na odgovor:

— No, no! Papirnat škarnicelj je tudi lahko last umorjenega. In kaj more pričati strnjena kri?

— Mnogo! Zelo Mnogo! — Kako pride sem kri? Skozi žimnico ni mogla priteči, ker niti rjuha ni krvava. Ta majhen papirnat škarnicelj pa je v ozki zvezi s krvavimi sledovi.

Zastopnik tožbene oblasti (pravnik) se ironično zameje:

— Reči moram: imate izredno živo domišljijo!

— Prosim! — Nikdar ne trdim česar z gotovostjo, ako nimam dovolj vzrokov. V škarnicelju je bil cukrer zoper kašelj.

— Odkod pa veste to?

— K temu ni treba velike domišljije. Glejte, naslov tvrdke: »A. Fischer, cukrar, Kerepeš ulica 56.« Trgovce je torej tu blizu in verjetno je, da je morilec kupil cukrer zoper kašelj, predno je prišel v hotel.

— No dobro! — je nadaljeval pravnik, — recimo, da pravilno sklepate, a kako spravite v zvezo škarnicelj s krvnimi sledovi?

Mobilizacija miru, sprave in bratstva.

Vsi moške in fantje iz vojne ste letos zopet prisrčno vabljeni na divne Brezje na Gorenjskem in sicer v nedeljo, dne 21. avgusta!

Agitirajte vsi, da bo ta naš dan res dan slovenske močnatosti, neupogljive volje, služiti Bogu in Mariji, dosledne zahteve, naj naši tovariši invalidi končno vendarle dobijo svoje lastne pravice, ki jim jih država prej ali slej mora priznati!

Polovična vožnja je že dovoljena in sicer od petka, dne 19. avgusta, od polnoči dalje do dne 25. avgusta, četrtek do polnoči. Na odhodni postaji kupite celo karto do Otoč ter zahtevajte, da jo mokro žigosajo. Karte nikjer ne oddajte, ker se z njo nazaj zastopaj peljate. Izkaznice dobite pa na Brezjah v soboto, dne 20. in v nedeljo, dne 21. avgusta. Pride lahko vsak, kdor hoče. Imate šest dni za polovično vožnjo na razpolago, tako da lahko spotoma obiščete še druge kraje in znance.

Tovariši! Razvijte vsi največjo agitacijo, ker nimamo nobenih lepakov in nobene druge reklame! Naša reklama ste Vi sami, zato budite, kličite Vi vsi na Brezje! Ondi bo preskrbljeno za vse v duševnem in telesnem oziru.

Tovariši, v nedeljo, dne 21. avgusta vsi na Brezje!

Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Posledice suše in vročine.

V južnih krajih naše države je letos suša tako huda, da je na poljih do malega vse izgorelo. Cele tri mesece v Južni Srbiji (Makedoniji), Sumadiji, Črni gori, Hercegovini, Bosni in deloma v Vojvodini ni padlo ne kapljice dežja. Pšenica, rž in ječmen so še za silo obrodili, ali tudi ne blizu toliko, kakor navadno. Za izvoz primanjkuje žita.

Najhujše so v južnih krajih uniženi vsled neznosne suše in vročine sledeči pridelki: kuruza, krompir, fižolj, zelje in razno sočivje. Celo vinogradi trpijo. Grozdje se ne more razvijati in radi suše veni.

Ljudstvo obupuje! Živelo je večinoma od kuruze. S kuruze je tudi krmilo prašiče. Od tega je imel kmet skoraj edini dohodek. Letos pa ne bo imel hrane ne za se, ne za živino. Kraji, kjer se je na leto izvažalo na stotine vagonov kuruze, bodo letos še morali isto kupovati.

Posledice suše in vročine bodo tudi za državo velike. Ako ni blaga za izvoz, gre vrednost dinarja nazaj. Kupovna

— Stvar je priprosta. Popolnoma gotovo je, da ti krvni sledovi ne izvirajo od rane umorjenega, tje so morale torej priti med tem, ko je zločinec pod posteljo čakal na prihod svoje žrtve. Mislim, da ima zelo razvito pljučno bolezen in zato si je priskrbel cukrer, da bi ga kašelj ne izdal.

— Drzno sklepanje! — Ako je v resnici jetičen človek izvršil umor in se je skril pod posteljo, ti krvavi sledovi pričajo, da ga je vkljub previdnosti napadel kašelj, kar bi moral žrtev slišati.

— Ker pa je svoj načrt vseeno izvedel, ne da bi bil nalezl na upor, je jasno, da najemnik sobe št. 13 še ni bil doma, ko je morilec napadel kašelj.

— Niti govora o tem; pri vsakem ugovoru se spretno izmaže, samo da bi njegova obveljala.

— Jaz sem tudi mnenja, da je Tuzar na dobrem sledu, — je pripomnil redarni kapetan, ki je s prikimavanjem spremljal detektivove pripombe.

— Grem še dalje ... Iz krvnih sledov se da tudi doognati, da je zločinec človek izredno nizke postave.

— Kako vendar?!

— Ležal je na trebuhu, popolnoma iztegnjen, in tako čakal na svojo žrtev. Čepeti ni mogel; istotako ni ležal na hrbtu, iz razloga, da bi v izrednem slučaju lahko in tiho prilezel iz skrivališča. Ako pa je to moje mnenje pravilno, je moral imeti glavo tam, kjer vidimo krvne sledove, gobci čevljev pa so tu obrabljali tla ... Ako bi stal sedaj zraven mene, mi niti do ram ne bi segel.

Berci zadovoljno prikiha z glavo.

— Izvrstno, Tuzar! — Sedaj ne preostane drugega, ko da izsledimo tistega jetičnega človeka. Samo to je škoda, da ni on edini človek v Budimpešti, ki iam pljučno boleznen.

— Niti z besedico nisem trdil, da stojimo pred lahko nalogo. Na vsak način smo zadeli na sled, ki ga lahko brezpogojno izkoristimo. Vredna je mnogo več ko nič! Predvsem bi bilo treba zaslišati cukrarja. Ako se ne motim, je moral biti morilec v njegovi trgovini včeraj med sedmo in osmo uro.

— No, na kak način pa pridete do tega sklepa? — je vprašal pravnik, ki ga Tuzarjeve domneve nikakor niso prepričale.

moč našega denarja pade. Carine pride malo v državno kaso. Ali najhujše je, ako se cena živežu zviša. Ker tudi v naših krajih radi pomanjkanja dežja in radi spomladanske slane letina ne bo posebno dobra, bo treba letošnjo jesen in zimo silno varčevati. Radi žita je edino dobro to, ker imajo v Vojvodini še bogate zaloge lanskega pridelka.

Da bomo nasprotnike poznali.

Žerjav je »samostojne« osedlal!

Ko je leta 1920 nastopila Samostojna kmetijska stranka, smo trdili, kar je bila tudi resnica, da jo je Žerjav poklical v življenje ter na ta način hotel preslepiti kmete za svojo liberalno stranko. Tedaj so tajili, zdaj pa nič več. Žerjav sam je napisal v zadnji »Domovini«, da je on samostojne osedlal, potem pa so postali častihlepni in — so mu ušli. Takrat je Žerjav res osedlal samostojne, ker so se našli osli — ki so samostojne nosili, tako zveni iz besed »Domovine«. Nikar pa naj Žerjav ne misli, da bo danes zopet našel našega kmeta tako neprevidnega, da bi Žerjav zopet osedlaval na njem svoje ljudi! Zato gre demokrat, da zasedlajo na ljudstvu! A pri teh volitvah ne smejo! —

Nova marelja — stari žid!

Živel je žid, ki je ciganil ljudi, kar je mogel, posebno na sejnih. Da pa ga niso spoznali, ko je drugič prišel, je vedno predalal svojo mareljo. Tudi pri nas se tako godi v političnem življenju. Kadar so volitve, tedaj pride dr. Žerjav vedno z novo mareljo, vedno z novim imenom. Zdaj niso več SDS za volitve, ampak »Združena slovenska gospodarska lista«! Pod to mareljo pa sedi še vedno stari dr. Žerjav. Nikar naj ne misli, da ga kmetje ne bodo prepoznali! Združena slov. gospodarska lista je — SDS. —

»Naša ljubezen se tesno oklepa ljudstva«,

piše »Domovina«. Najbrže misli pri tem na Slovensko banko, ki je požrla na 50.000.000 slovenskih vlog. To je bila velika ljubezen, ki se je slovenskega naroda preveč tesno oklenila.

Urek — Kušar — Roškar.

To so trije. Bili so samostojneži, bili so radičevci, bili so menda že tudi kje drugod, zdaj pa so Žerjavovci. Žerjav je napisal, da jih je nekoč že osedlal. Zdaj jih hoče zopet! A na slovenskega kmeta teh svojih najmlajših, ne bo več osedlal. Ti trije so šli od »Kmet. lista« k »Domovini«, iz dežja pod kap, kar se njih in njihovih mandatov tiče, a ostali so še vedno v fronti proti slovenskemu narodu. Zato bodo in morajo propasti. —

Nasprotniki delajo z vso silo!

Dočim zre naš kmet mirno na volilni boj in ve, kaj je njegova dolžnost 11. septembra, besne naši nasprotniki skoro do nerazumnosti! Poleg tega pa delajo na vse kriplice, da pridobijo kar največ kroglic. To njihovo delo jim sicer ne dela sramote, kakor jo dela njihova politika, a uspeti ne sme! Nasprotniki računajo, da bo naših ljudi zopet veliko doma ostalo in bodo na ta način oni, ki bodo vse, do zadnjega, postavili na volišče, napredovali. Zato agitirajo med kmetjskimi ljudmi predvsem: »Kaj boš hodil volit, saj nič ne pomaga!« Nihče naj ne bo tako nepreviden, da bi tej agitaciji nasedel! Vsi naši na volišče! Zaupniki in agitatorji, že zdaj pripravite vse, da bode število volilcev pri nas narastlo!

Politični hlapci!

Urek, Kušar in Roškar so uskočili iz radičevske stranke k Žerjavu. Ako niso bili zadovoljni z vodstvom radičevske stranke, naj bi ga vrgli, ali pa naj bi na svojo roko nastopili. Tako pa so dobili pri Radiču, kateremu so do zdaj hlapčevali, knjigo in so se z njo podali v novo službo k dr. Žerjavu! Slovenski kmet pa ne mara hlapčevati in zato ne bo volil ne radičevcev in ne omenjene trojice na dr. Žerjavovi listi! —

— To sklepam iz tega, da je škarnicelj popolnoma izpraznil. Niti en cukrerček ni ostal; moral je torej najmanj dve uri čakati na prihod svoje žrtve. Ker pa je cukrer kupil tu blizu, se najbrž ne motim, ako trdim, da je približno med sedmo in osmo uro moral biti v A. Fischerjevi trgovini. V teh okolščinah pa je zelo verjetno, da se ga bo trgovec spominjal, ker je bil morilec eden zadnjih kupcev.

Preiskovalni sodnik ukaže zapisnikarju, da takoj pokliče g. A. Fischerja. Čez par trenutkov stoji trgovec pred preiskovalnim sodnikom.

— Ali je ta mali papirnat škarnicelj prišel iz vaše trgovine?

— Da, gospod.

— Ali tudi vi strežete kupcem?

— Od ranega jutra do poznega večera sem v trgovini. Imam le enega pomočnika, zato tudi jaz strežem.

— Ali je bil včeraj zvečer velik promet?

— Ne bi rekel.

— Morda se spominjate, kaki kupci da so se obrnili v trgovini med sedmo in osmo uro?

— Od sedmih do osmih je bilo pri meni malo ljudi. — Oprostite! Naj malo mislim! — Ako se dobro spominjam, je služkinja hišnega gospodarja kupila deset kilogramov belega sladkorja ... Neki stari gospod je kupil za malega vnuka, ki ga je pripeljal s seboj, čokolado. Nazadnje je pa prišel mlad mož. Prosil je cukrer zoper kašelj.

— Ste mu vi stregli?

— Jaz.

— Ali bi ga lahko opisali od bližje?

— Seveda! Ko da tudi sedaj stoji pred menoj. Približno dvajsetleten, brez brk in brade. Bolnega izraza, suh in kar je najbolj vzbudilo mojo pozornost: imel je veliko — grbo.

— Kake postave je bil?

— Zelo nizke.

— Ali je dobil cukrer v škatlji?

(Dalje prihodnjik.)

Širite Slov. Gospodarja!

»Radičevci, vsi na plan!«

Kmetijski kličejo — alarm. Gori jim streha nad glavo, iz hlevov jim je pobegnila živina! Može, žene, fantje, dekleta, vse na plan! — Njihov klic ne najde odmeva. Kakor je nekoč kmet mirno gledal na razpadajoči in goreči grad ter ni šel pomagat, tako se sedaj smeji radičevskim klicem in ve — dovolj so nas vodili za nos do zdaj, da smo hlapčevali Radiču! Res, radičevci, vsi na plan in vsi nazaj v edino zastopnico slovenskega kmeta — nazaj v Slov. ljudsko stranko! Škoda vsake slovenske kroglice za radičevsko podružnico!

Preje: »Kmet — kmeta« — zdaj: »Za stvar gre in ne za osebe!«

Kako so kmetijski pisarili vedno le, da je treba, da kmet voli kmeta! Zdaj pa, ko so volitve tu in na »seljaški listi« kandidirajo advokati, pa ne gre več, da bi se pisalo: »Kmet — kmeta!« »Zdaj gre za stvar!« Za kako stvar, radičevci? Bomo mi povedali: Zdaj vam gre zato, da kmeta znova zvedite z raznimi političnimi gesli pod svoj vpliv, da boste potem uganjali svojo radičevsko politiko, ki je kakor mlin na veter, kakor Radič piha, oz. pije, tako se pa vrti!

»Mi pa ostanemo, kakor smo bili, enega sreča, ene krvi!« Tako doni med našimi ljudmi po vsej Sloveniji in vsi so na delu, može in fantje, žene in dekleta, vse dela na to, 11. september zopet pokazal: Slovenci držijo skupaj! Zato vsi za SLS na delo, na agitacijo, da se bo pomnožili naši glasovi in da bo zmaga nad vse častna!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Burna seja finančnega odbora. Finančni odbor je imel pretekla dni sejo, kjer pa je Pribičević, ki se drugače sej ni tako vestno udeleževal, hotel napraviti kraval proti vladi. Pomagal mu je tudi Radonjič, nezadovoljni pašičevci, ki se je pri tej seji skušal maščevati, ker ga Vukičević ne kandidira. Najbolj zanimivo je to, da je Pribičević na tej seji protestiral zoper vladina volilna nasilja, čeprav posebnih dokazov ni mogel predložiti. Mislil je, da je še vedno isti način v navadi, kot ga je imel on za časa zadnjih volitev. V svoji jezi na vse, je zagrozil z revolucijo, z uporom. Če bi to storil za časa njegovega ministirovanja, kdo drugi, bi bila le vrv ali kroglica — njegov delež. Že to, da se mu na tako govorjenje ni ničesar zgodilo, je znamenje, da se mu ne godi še prehudo. Naši poslanci so v odboru stavili poseben predlog za rešitev gospodarske krize.

Naši poslanci v Beogradu. Te dni se je mudil v Beogradu poslanec Vesenjajk v zadevi regulacije Mure. Posl. Hodžar je posredoval v zadevi cestarjev in za zgradbo sodnega poslopja v Celju. — Poslanec Žebot je posredoval za otvoritev kredita za okrajne zastope, vodil je odposlanca železničarjev, zahteval ureditev izplačila kronskih upokojencev. Poslanec Pušenjak in drugi so intervenirali v raznih finančnih zadevah, za izplačilo dolžne plače veroučiteljem, za ukinitvev 4% davka pri zacarinjanju vina, če se ga izvaža v Avstrijo. Ti poslanci so bili v Beogradu, ker so člani posameznih odborov, ki so imeli seje. Ostali naši poslanci so na agitaciji.

Radikali med seboj so že zdaj precej na jasnem. Pašičevci so se postavili zoper sedanjo vlado, vendar so še skupaj z člani vlade v radikalnem klubu. Konečni obračun pride baje po volitvah. Radikali gredo vedno in tako tudi sedaj precej razcepljeni v volitve, a se pozneje združijo v enotni klub.

Radikali in demokrati. Zdaj so že demokrati bolj mirni. Tudi sicer precej hudi Davidovič se je pomiril. Jasno je, da se pritožujejo razni politični voditelji zato nad volilnim terorjem, ker vidijo, da bodo pri volitvah slabo odrezali. Tako tudi demokrati.

Poročila S. L. S.

Dr. Anton Korošec, načelnik Slovenske ljudske stranke in nosilec naše kandidatne liste, pride govorit na velik volilni shod, ki bo za celi ljutomersko-gornjeradganski okraj, v nedeljo, dne 28. avgusta po pozni božji službi v Ljutomeru. Povabljeni tudi somišljeniki iz Prekmurja in Medžimurja.

V Šmarju pri Jelšah bo na praznik Vnebovzetja M. D., dne 15. avgusta, popoldne ob 2. uri v Katoliškem domu volilni shod, na katerem poroča načelnik SLS gospod dr. Ant. Korošec.

Sijajen volilni shod Slovenske ljudske stranke v Slivnici pri Mariboru je imel voditelj g. dr. Anton Korošec v nedeljo, dne 7. t. m. v društveni dvorani. Udeležba je bila ogromna. Navdušenje ljudstva je pokazalo, kako odobrava politiko in delo svojega voditelja ter da stoji odločno za njim v težkem boju za procvet ožje domovine in cele države. Zborovalci so izvajanjem govornika sledili z velikim zanimanjem in je med celim govorom vladala v dvorani grobna tišina, prekinjena samo z večkratnim navdušenim aplavzom. Na shod je prišlo tudi nekaj nasprotnikov iz Maribora, izmed katerih sta dva nezrela in nahujskana mladeniča poskušala pred dvorano na prostem delati nemir, a sta dobila takoj primerno plačilo od ogorčenega ljudstva. Primernejše plačilo pa čaka enega še pri sodniji. Trkajoč se na svoja prsa sta povdarjala, da sta člana Orjune v Mariboru, eden celo tajnik. Dvomimo pa, da sta ta dva zaisto to, kar sta trdila, ker je njihovo, nad vse prostaško in podivjano obnašanje te trditve od daleč ne potrjuje.

Dr. Hohnjec priredi naslednje volilne shode: v nedeljo, 14. avgusta, po rani sv. maši v Gornji Radgoni, po večernicah v Veržuju; v ponedeljek, 15. avgusta (na praznik Marijinega Vnebovzetja) po ranem cerkvenem opravilu pri Sv. Križu pri Ljutomeru; v nedeljo, 21. avgusta, po rani sv. maši v Ločah, popoldne po večernicah pri Sv. Jerneju nad Ločami.

V Ljutomeru je bil v nedeljo, 7. avgusta prav dobro obiskan volilni shod SLS, na katerem sta govorila narodni poslanec dr. Hohnjec in oblastni poslanec Jakob Rajh.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posledice socialističnega upora v Avstriji. Gospodarska škoda je zelo velika. Posebno je velika nepravilnost v tem, ker so zgorele zemljiške knjige. — Politične posledice so se pokazale v tem, da se je zopet začelo razpravljati vprašanje, da se naj Avstrija priključi Nemčiji. — To pa se ne bo zgodilo, ker so velesile še vedno proti. — Doma na Dunaju so socialisti, ki vladajo mestno občino, postavili posebno stražo, ki pa jo bodo morali razpustiti, ker ne gre, da bi socialisti imeli nekako svojo vojsko.

Italija je postala zelo miroljubna, vse, kar je do zdaj njo in Evropo vznemirjalo, je malenkostnega pomena. Tako seveda tudi naša zadeva z Albanijo. Stvar je pa ta, da Italija le ne upa rogoviliti, kakor se je nekaj časa kazala pogumno. Gre ji predvsem za kruh, ker vlada v Italiji velikansko pomanjkanje živil. Da temu odpomore, išče novih zvez z Egiptom.

Češka in Vatikan. Papež je lani odpoklical svojega poslanika iz Češke, ker je vlada sodelovala pri protikatoških demonstracijah. Zdaj so se začela pogajanja za obnovitev odnošajev. Upati je, da bodo ugodno potekla, ker se vlada letos ni udeležila enakih demonstracij, ki so se zopet vršile.

Na francosko-laški meji so se dogodili zopet novi spopadi med stražami, ki so povzročili zopet veliko vznemirjenje v političnih krogih. Italija in Francija se nič kaj lepo ne gledata. —

Na Rumunskem je sicer mir, vendar poročajo časopisi, da pristaši princa Karla, ki se je moral svoj čas odpovedati prestolu, delujejo na to, da pride Karl nazaj in da pripravljajo zaroto.

Ruska vojska — oborožena. Čeprav so boljševiki začeli revolucijo z geslom: proti vojni in vojaštvu, so vendar kmalu tudi sami organizirali vojsko, ki je zdaj zelo dobro oborožena. Sedaj so sprejeli veliko število nemških visokih častnikov, ki bodo vodili posamezne oddelke. — Razmere v boljševiški stranki se razčističajo, a na škodo Trockija, ki je vedno bolj osamljen.

Amerika bo imela v kratkem volitev predsednika. — Dosedanji predsednik Coolidge ne bo več kandidiral. — Še večja skrb Amerike kot volitve, pa je, kam z denarjem! Zato, ker Evropa ne sprejema več blaga in denarja v taki meri kot med vojsko in prva leta po vojski, je zdaj začela Amerika gledati na Rusijo in bo v kratkem napravila z njo posebne dogovore.

Razorožitvena konferenca — ni uspela. V Ženevi so zborovali zastopniki velesil, naj se omeji oboroževanje dražjo posebno na morju. Lepo so sicer govorili, a sporazumeli se niso, ampak so šli domov s poročilom, da se bodo države-velesile še huje oboroževale.

Kaj je novega?

Birnske slovesnosti v dekaniji Sv. Lenart v Slov. gor. bodo eden teden prej, kakor je bilo prvotno določeno, namreč: Dne 28. avgusta pri Sv. Juriju v Slov. gor., 29. pri Mariji Snežni, 30. pri Sv. Ani, 31. pri Sv. Benediktu, 1. septembra v Negovi, 3. septembra pri Sv. Antonu, 4. pri Sv. Trojici, 5. pri Sv. Bolfenku, 6. pri Sv. Rupertu in 7. pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Nesreča pri kopanju v Dravi. V sredo, 3. t. m. popoldan bi se skoro zgodila v mestnem dravskem kopališču v Mariboru smrtna nesreča. Neka gospa, ki ni najbrže znala plavati, se je spustila v vodo izven zagrajenega prostora. Nenadoma je zaklicala na pomoč, nato pa izginila v vodi. Kopališčni paznik g. Ziehrer je takoj pohitel v čolnu za vtopljenko in posrečilo se mu je še pravočasno jo zgrabit, ko se je zopet pojavila na površju ter jo potegniti v čoln. Na obrežju so jo spravili zopet k zavesti. To je bil letos že sedmi slučaj, da je g. Ziehrer rešil vtopljencu življenje.

Sv. Ana v Slov. goricah. Kdo bi si mislil, da se bo volilni shod Slovenske ljudske stranke v nedeljo, 7. avgusta tako lepo vršil! In kar pod milim nebom smo zborovali. Predsedoval je gospod Župec. Govorila sta kandidat Žebot in njegov namestnik Poljanec. Ljudstvo je govore živahno odobraval. Za smeh pa je skrbel gospod Seyfried, odposlanec demokratske stranke. Čisto osamljen je bil, vse se mu je posmevalo. Niti eden mož se ga ni usmilil. Ko je vedno ponavljal neke črnogorske prince, je zaklical govornik: »Dajte mu vode, da mu »princi« v grlu ne obtičijo in ga še zadušijo. Vode, vode, pa še eliksira!« Anovčani smo zopet spoznali, da demokrati ne znajo drugzega, nego vzbujati med ljudstvom prepir in sovraštvo. Sklenili smo, da bomo letos šli vsi do zadnjega volit in bomo skupaj držali v samo eni stranki. In to je naša krščanska Slovenska ljudska stranka, ki ima prvo skrinjico. — Na shodu sta še nastopila mladeniča Spindler in Tomažič z navduševalnimi govori za SLS. Našemu poslancu je ljudstvo izreklo popolno zaupanje.

Sv. Jurij v Slov. goricah. V nedeljo, 7. avgusta smo imeli v svoji sredi narodnega poslanca Žebota in njegovega namestnika, oblastnega poslanca in župana Poljanca. Na prostem pred cerkvijo smo zborovali. Posebno mnogo je bilo mladih volilcev. Slišali smo mnogo zanimivega o dunajski revoluciji, kako se je na nekrvavi način preprečila vojna z Italijo itd. Govori so bili tako prepričevalni, da smo sklenili stari in mladi, da bomo pred 11. septembrom agitirali od hiše do hiše, da bo vsak volilec šel volit in da bo naša prva skrinjica polna volilnih kroglic. Vsi kroglice v eno skrinjico! Shod je vodil predsednik Fanedl. Po shodu se je vršila seja krajevnega odbora in agitatorjev.

Poslanec in kandidat Žebot zboruje v nedeljo, 21. avgusta po rani sv. maši pri M. Snežni, popoldne ob 3. uri pa v Selnici ob Muri (Gornik). Govori tudi oblastni poslanec in odbornik Supanič.

Mežica. V nedeljo, dne 14. t. m. po službi božji priredi narodni poslanec g. Bedjanič tukaj volilni shod, na katerem poročajo tudi oblastni poslanci.

Volilni shod v Ribnici na Pohorju se vrši dne 14. t. m. po rani službi božji v gostilni g. Petrun, na katerem govorita oblastna poslanca gg. Hrastelj, Kugovnik, ter tajnik Ovčar. Istega dne ob 3. uri popoldne drugi shod v Or-

Napredek našega št. Ilja. V št. Ilju v Slov. gor. imamo letos marsikaj novega. Dobimo novo železniško postajališče med Pesnico in št. Iljem. Imenovalo se bo »Cirk-nica«. Postavljeno je v bližini Ehrlichovega mlina. Požrt-valovni občani in sosedje so z lastnimi sredstvi postavili lepo hišico in potrebne naprave. V denarju bo stalo postajališče nad 120.000 Din. Otvorjeno bo še letošnjo jesen. — Cesta št. Ilj—Velka bo tudi kmalu dograjena in izročena prometu. — Tovarna Sladki vrh gradi od šentiljskega kolodvora preko Selnice žično železnico. V št. Ilju zida tik kolodvora v ta namen veliko centralno skladišče.

Odkritje spominske plošče Miklošiču. Na rojstnem domu slavnega slovenskega učenjaka dr. Franca Miklošiča, je bila v nedeljo, 7. avgusta, z veliko slovesnostjo odkrita spominska plošča, ki jo je oskrbel sedanji posestnik te hiše, g. Marko Vavpotič. Svečanost se je vršila prav lepo ob ogromni udeležbi ljudstva. Udeležili sta se tudi odposlanstvi gasilske župe na Murskem polju in narodne garde v Veržuju, katera je oddajala med službo božjo in med sledečo prireditvijo častne slave. Pevske točke je proizvajal ljutomerski pevski zbor pod vodstvom g. Potočnika, godbene točke pa ljutomerska glasba pod vodstvom g. Zacherla. Na rojstnem domu Miklošičevem, ki je bil lepo okrašen, se je zbralo izredno veliko število Miklošičevih častilcev, katere je prisrčno pozdravil predsednik pripravljalnega odbora g. mestni župnik ljutomerski, Andrej Lovrec. Govoril je vseučilišni profesor, prelat dr. Slavič, ki je prej v Kolaričevi kapeli opravil daritev sv. maše s primernim cerkvenim nagovorom. V svojem slavnostnem govoru je opisal življenje in delovanje slavnega slovenskega in slovanskega jezikoslovca dr. Miklošiča. Narodni poslanec dr. Hohnjec je govoril o političnem delovanju dr. Miklošiča, zlasti v letu 1848 ter o njegovih velikih zaslugah na polju narodnega prebujenja. Končal je svoj govor z besedami, ki jih je Božidar Raič govoril na Miklošičevi slavnosti v Ljutomeru l. 1883: »Miklošiču ni treba te svečanosti, venec njegovih del bo blestel naprej, dokler bo veda v čislanih in živelo slovanstvo. Potrebujemo je pa mi, da se iznova navdušimo za narodne svetinje ter obljubimo stalno vernost svojemu narodu in jeziku slovenskemu.« Temu namenu je tudi bila posvečena nedeljska slavnost na rojstnem domu Miklošičevem in zato je dosegla ne samo hipen učinek, marveč trajen uspeh.

Smrtna nesreča. V Murski Soboti se je pri mlatvi zgodila smrtna nesreča. Pri neki hiši je potegnili v odprtino, kjer se spušta v stroj snopje, petnajstletnega Ludovika Vučkica iz Moravca. Stroj odtrgal nesrečnemu nogo. Vsled izgube krvi je ponesrečenec kmalu umrl. Naj počiva v miru!

Dr. Vilko Marín

zopet redno ordinira
v Razlagovi ulici št. 15

1042

Žrtev strele. Po moreči sopari v sredo, 3. t. m. se je nebo zvečer pokrilo s težkimi oblaki in sledila je viharna noč. Blisk in grom, toča in strašen naliv je divjal nad Šoštanjem in po celi Saleški dolini. Na več krajih je udarila strela. Najbolj tragično je pa neurje končalo pri družini g. Martina Trobina v Družmirju 63. Vsa družina je bila zbrana v kuhinji in ravno so hoteli oditi v sobo, ko je naenkrat strašen grom pretresel vso hišo, luč je ugasnila in za par hipov je bilo vse kakor mrtvo. Ko so prišli k zavesti, so v svojo grozo spoznali, da je mati mrtva. Rajna Helena je ravno izpolnila 50 let, bila je splošno priljubljena pri vseh, dobrega srca do ubogih, a naravnost zlato srce je imela za dmoače. Najstarejša hčerka Justina se je po končanem učiteljskem odločila za redovniški stan in bo te dni pri šol. sestrah v Mariboru položila slovesno obljubo. Edini sin Stanislav je osmošolec v dijaškem semenišču v Mariboru. Pogreb blage pokojnice se je vršil v petek, 5. t. m., ob 11. uri. N. v m. p.!

lici v gostilni g. Grögl, za Orlico in Sv. Anton. Govorijo isti poslanci.

V Selah pri Slovenjgradu se vrši dne 16. t. m. po izvršenem svetem opravilu pri cerkvi volilni shod, na katerem govorijo oblastni poslanci gg. Ovčar, Guzej in drugi.

Sv. Jurij ob Pesnici. Shod poslanca Žebota bo 14. avgusta po pozni sv. maši v gostilni g. Hlade pri cerkvi.

Radčev kandidat g. Prepeluh v želti. Zadnjo nedeljo je zborovala naša stranka v prostorih Katoliškega izobraževalnega društva pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Za shod se ni agitiralo, a kljub temu se je zbralo lepo število naših vrlih volilcev. Zboru je predsedoval domačin, oblast. poslanec g. Čuš in poročala sta narodni poslanec g. Vesenjajk in urednik g. Golec. Istočasno in v istih prostorih kakor SLS, je hotel imeti zborovanje tudi Radičev kandidat, znani izdajatelj »Avtonomista« g. Prepeluh iz Ljubljane. Med govorom g. Vesenjajka je delal neslane medklice o pokvarjeni gospodi in o črnogorskih princih, a je dobil od govornika zadosti po ustih. Po končanem govoru je hotel sam govoriti, a so mu ogorčeni zborovalci onemogočili vsako besedo. Trušč je g. Prepeluha tako razburil, da je začel zmerjati navzoče in se ima zahvaliti gospodu Vesenjajku in Čušu, da je odfrčal še kolikor toliko mirno skozi vrata. Pozval je pri odhodu svoje pristaše, naj mu sledijo v kak drug lokal, kjer bo tudi on zboroval. Sledila sta mu le dva, ki sta ga bila spremila na naš shod in gosp. Prepeluhu se ni bilo treba truditi s shodom. Naše zborovanje se je po odstranitvi Prepeluha lepo nadaljevalo in zaključil ga je g. Čuš z dogodbico, katero je doživel sam pred kratkim v Krapinskih toplicah. Hrvaški seljaki so mu rekli, da so že davno proti Radiču, ker ga je svoj čas odslovila Moskva, v Londonu, Parizu in na Dunaju ga niso marali, v Beograd sam ni hotel, Zagreb mu je že obrnil hrbet in sedaj vendar ne bodo kulturni Slovenci tolikanj nespametni, da bi sledili Radičevi zafurani in veterjaški politiki. Zborovalci so se razšli med navdušenimi klici dr. Korošču, Vesenjajku in politiki SLS. G. Prepeluh se je lahko prepričal, da je radičevščina po Slovenskih goricah s koreninami vred iztrebljena.

Radčevci, marš nazaj na Hrvaško! Preteklo nedeljo so poskusili Radičevci politično srečo pri Sv. Jakobu v

Romarjem v Pušcavo se naznanja, da sta dne 15. in 21. avgusta dva romarska shoda z dvojno službo božjo in več sv. mašami.

Iz Posavja. Razna neurja, zlasti pa ono v noči od 23. na 24. julija, so povzročila letos velikansko škodo po vsem Posavju. Komaj da so se naši posestniki malo potolažili po silnem mrazu spomladi, pa je nastopila ona usodna noč z grozno nevihto in vse uničujočo točo. Oblastni poslanec g. Jos. Tratnik je takoj pohitel v posamezne, bolj prizadete kraje, da si ogleda nesrečo na licu mesta. Ž njim je rade volje šel tudi sreski poglavar v Brežicah. Ugotovila sta pri tej priliki ogromno škodo, posebno v župnijah Sromlje, Pišce, in Bizeljsko. V teh župnijah so okolice in vasi, ki jih je toča popolnoma uničila. V Pavlovi vasi v Pišceh, kakor tudi ponekod na Bizeljskem in v Sromljah nimajo posestniki pričakovati nobenega pridelka, ne iz vinogradov in ne z polja. Slika opustošenja je tukaj naravnost pretresljiva. Pa tudi druge župnije, kakor Kapele, Zdole, posebno še Rajhenburg, v okolicih Senovo, Loke, Raztez, Gorica in Anže, so strašno prizadete. Umevno je, da je ljudstvo po tej katastrofi docela obupano. Do grla že zadolženo, stoji še pred vrati lakote. Po tako slabih letinah v pretečenem času, so upali ljudje, da bode vsaj letos enkrat boljše. Toda ta up jim je sedaj popolnoma zdrobila toča. Poslanec Josip Tratnik je storil vse, kar mu je tozadevno storiti moglo. Potrebne korake je napravil pri sreskem poglavarstvu v Brežicah. Obširno je poročal o nesreči oblastnemu odboru ljubljanske oblasti, opisal je gospodu velikemu županu celo katastrofo in pozval je gg. župane, da dajo škodo povsod hitro ceniti. Hvala Bogu, povsod je tudi našel pravo umevanje te nesreče, in tako upa na potrebno pomoč. Vsem merodajnim krogom pa kliče: Še enkrat, dajmo stradajočim vsaj potrebnega kruha.

Razburjenje radi dveh na smrt obsojenih anarhistov. Po celem svetu je nastalo razburjenje radi dveh, v Ameriki na smrt obsojenih Italijanov, Sacco in Vanizetti, ki že 7 let čakata na izvršitev smrtnih kazni. Pred sedmimi leti je bil izvršen na ulici v Chicagu drzen roparski napad na poštni avto. Roparji so postrelili uradnike, oropali denar ter pobegnili v avtomobilu. Kot povzročitelja ropa sta bila aretirana dva Italijana — Sacco in Vanizetti, ki sta bila obsojena na smrt, dasi nista priznala zločina. Malo prej, ko bi morala biti usmrčena, je bil prijet neki glasoviti bandit, ki je bil tudi usmrčen. Pred smrtjo je izpovedal, da sta Sacco in Vanizetti nedolžna, ker je on s svojimi tovariši izvršil omenjeni rop. Na tako izjavo bi bila oba navedena drugje izpuščena, v Ameriki pa je to drugače. Začel se je nov proces, ki je zopet potrdil staro obsodbo; na priziv obtožencev je sledila zopet nova razprava in ta se je nadaljevala celih sedem let, med tem pa obtoženca nikoli nista bila sigurna, da ju kar naenkrat zgrabijo ter peljejo na morišče. Sedaj pa je guverner Fules, ki odloča o pomilostitvi, nenadoma odredil, da se dne 11. t. m. smrtna obsodba nad obema izvrši. Povsod so pričakovali pomilostitve po nedolžnem na smrt obsojenih in zato je ta guvernerjev odlok povzročil splošno razburjenje. Delavci in anarhisti groze s štrajki in nemiri, če se obeh ne pomilosti. V New-Yorku sta bila že izvršena dva atentata z bombami. Po celem svetu se vrše prostesta zborovanja, tudi v naši državi so se v Osijeku delavci zbrali ter protestirali proti ameriški krivični sodbi. Vendar je malo upanja, da bi bila Sacco in Vanizetti pomilostjena.

Prostovoljno gasilno društvo Fram pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 14. avgusta na vrtu pri učiteljskem domu v Framu veliko tombolo s številnimi dobitki. Po tomboli se vrši ljudska veselica s prvovrstno godbo. Za-

*Zdravnica gospa Dr. Klara Kuhovec
zopet ordinira Maribor, Gosposka ulica št. 2.*

Slov. goricah, na Hlapju in pri Mariji Snežni. Ali slabo so naleteli. Pri Sv. Jakobu še zborovalnega prostora niso dobili. Naši Jakobčani so jim rekli: »Kar pojdit, odkoder ste prišli. Idite ponujat raztrgano Radičevo rešeto na Hrvaško. Mi imamo dovolj Sovencev, ki jih bomo volili.« In Radičevi preroki so jo urnih krač odkurili na Gornje Hlapje k Šraju. Na čelu je junaško korakal jarenski Gungl. Ali, oh smola! Tudi na Hlapju ljudje niso marali prav nič slišati o hrvaškem preroku Radiču. Zbrali so se možje in žene in »našpili« Radičevcem take, da se je vse smejalo. V mrežo, katero so vrgli na Hlapju Gungl, Rapotec in Ogner, se niti ena ribica ni ujela. In Radičevi ribiči so jo popihali žalostni in s prazno torbo. Ljudstvo pa jim je zapelo prav lušno pesem za slovo. Enako se je godilo Radičevim agitatorjem pri Mariji Snežni. Bilo je tu cerkveno žegnanje. Nekaj neznani Radičevci so hoteli govoriti pred cerkvijo, a nihče jih ni hotel poslušati. Slišali so se razburjeni klici moških in fantov: »Kaj boste nas imeli za norca s tem hrvaškim Radičem! Kje je vaša republika? Kar v luknjo se skrijte z Radičem.« — Ljudstvo povsod obsoja Radičevo nesrečno politiko in pravi: Letos moramo biti vsi edini, samo eno stranko bomo volili. To je Slov. ljudska stranka, ki ima prvo škrinjico.

V Konjicah bo na praznik Vnebovzetja M. D., dne 15. avgusta po rani sv. maši v Katoliškem domu volilni shod, na katerem poroča načelnik SLS g. dr. Ant. Korošec.

Slov. ljudska stranka v ptujskem okraju se zelo živahno giblje. Javne shode n sestanke je zadnje štiri tedne priredila v farah: Vurberg, Št. Janž, Cirkovec, Hajdina, Ptuj-mesto, Mestni vrh, Sv. Lovrenc na Dravskem polju in Sv. Lovrenc v Slov. goricah, dalje pri Sv. Andražu in Sv. Bolfenku. Domač kandidat J. Vesenjaj je temeljito poročal o dosedanjem delovanju zastopnikov SLS v Beogradu, posebej še o državnem gospodarstvu, drž. upravi in zunanjih politikah. Na vseh shodih je bila udeležba zelo velika in soglasno so volilci odobrvali delo v preteklosti ter program za bodoče. Te tedne priredi stranka še po vseh ostalih farah in večjih krajih shode in sestanke. Ptujski okraj bo stal na odličnem mestu naše volilne armade; to nam jamčijo naši zavedni in odločilni možje in mladeniči, pa tudi vse naše politične in prosvetne organizacije.

Sv. Tomaž—Trnovci. V nedeljo, dne 31. julija je bil

četek ob pol 3. uri popoldne. Od postaje Rače—Fram je cenj. gostom dana priložnost vožnje do mesta prireditve. V slučaju slabega vremena se preloži cela prireditev na praznik, 15. avgusta. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gospodarstvo. Iztirjevanje davkov.

Opravičeno so bili ljudje razburjeni, ko so davčni uradi dali po občinah razglasiti, da se bodo davčni zaostanki intabulirali na posestvo, ako ne bodo plačani do 15. avgusta. Razglas davčnega urada v Mariboru, ki so ga občinski uradi dobili prejšnji teden, se glasi:

»Davčni urad v Mariboru obvešča vse davkoplačevalce občine . . . , da zapadejo davki vseh vrst z dokladami vred za . . . četrtletje 1927 v plačilo do vštetega 15. avgusta 1927.

Ako bi ne bili plačani davki do tega dne, se računajo opominski stroški 1% in zamudne obresti 8% od zaostale vsote.

Ako bi ne bili plačani davki tekom 14 dni po gornjem roku izvršil se bo rubež, ki je podvržen kolk za 5 Din in računali stroški do zneska 1000 Din 20 Din, nad 1000 dinarjev 2% in 8% zamudnih obresti od zaostale vsote.

Razen tega se bodo davčni zaostanki intabulirali na posestvo.

Krajevna organizacija Slovenske ljudske stranke pri Sv. Jakobu v Slov. goricah me je opozorila na ta razglas s prošnjo, da bi posredoval pri davčni oblasti, naj se izterjevanje davkov omili. V to svrhu sem poslal dne 6. avgusta gospodu finančnemu delegatu sledeči brzojav:

»Davčni uradi grozijo davkoplačevalcem, ako ne plačajo do 15. avgusta zapadle davke za tretje četrtletje, z neusmiljeno rubežno ter z intabulacijo na posestvo. Ljudstvo je vsled tega razburjeno. Prosim, prekličite to protizakonito odredbo. Prosim nujno odgovora. Narodni poslanec Franjo Žebot.«

Dne 9. avgusta sem dobil iz Ljubljane naslednji odgovor:

»Ljubljana, dne 6. avgusta 1927.

Gospod poslanec!

Na Vašo brzojavko od danes mi je čast obvestiti Vas, gospod poslanec, da ne gre za nikake poostrene davčne eksekucije, temveč za normalno (navadno) izterjevanje, ki se vrši vsako četrtletje, in ki je osnovano v členu 210. fin. zakona za leto 1926-27, čegar veljavnost je bila s čl. 77. fin. zakona za leto 1927-28 podaljšana tudi za tekoče leto.

Razen teh splošnih določil finančnega zakona ter razpisa generalne direkcije davkov z dne 8. junija 1927, števil. 68.554, ni izdala delegacija glede izterjevanja davkov nikakih posebnih odredb.

Iz tega sledi, da grožnja davčnih uradov s poostritvijo davčne eksekucije in z intabulacijo na posestvo ni bila na mestu in da delegacija ministrstva financ ostre eksekucije in intabulacije za davčne zaostanke sploh ni naročila. Po zakonu je intabulacija davčnih zaostankov na posestvo dovoljena le tedaj, če je nevarnost, da bi država zgubila svojo terjatev glede davkov. To pa se zgodi navadno samo v slučaju, če je davkoplačevalec prezadolžen.

Naj služijo te vrstice našim ljudem v pomirjenje.

Franjo Žebot.

Strašna suša v južnih krajih.

V južnih delih države že več kot tri mesece ni padlo kapljice dežja. Vročina je naravnost neznosna. V senci znaša vročina po 48 do 52 stopinj C. V južni Srbiji, Makedoniji, Črni gori, Hercegovini, Bosni in Dalmaciji je vse požgano od vročine. Celo dreve je že izgubilo zelenje. Ne bo ne hrane za ljudi, ne krme za živino. Ljudstvo obupa. Celo v Vojvodini, ki se imenuje »žitnica srednje Evrope«,

pri Sv. Tomažu volilni shod, na katerem sta poročala gg. poslanca Bedjanič in Janžekovič. Popoldne istega dne pa je bil jednako lepo obiskan shod v Trnovcih, na katerega je prišlo tudi lepo število Malonedelčanov. Oba shoda sta pričala, kako se naši možje in mladeniči-volilci zavedajo važnosti in pomena volitev, kako so pa jednako tudi prepričani, da smemo pričakovati boljše bodočnosti za naše slovensko ljudstvo le takrat, če bomo neomajno in trdno združeni pod zastavo SLS. Tisti volilci, ki pri vsakih volitvah izostanejo, in mesto da bi storili svojo državljansko dolžnost, raje doma za pečko čepe in fajfo kade, potem pa vedno zmerjajo čez razmere v državi, so podobni lenemu človeku, ki v času dela v senci poležava, na jesen pa toži, ko nima nič za domov spraviti. Tudi pri nas je bilo dosedaj vedno nekaj takih junakov. Kdor hoče sebi in domovini dobro, naj stori dne 11. septembra svojo državljansko dolžnost. Le v boju je zmaga, v boju je boljša bodočnost; z lenobo, zanikanostjo in nemarnostjo se ne da nobena stvar zboljšati, najmanj pa razmere v družini in državi.

Šmiklavž pri Ormožu. Tukaj se vrši na praznik, dne 15. t. m. po službi božji volilni shod, na katerem govori narodni poslanec g. Bedjanič in oblastni poslanci.

Šoštanjski okraj. Tudi v našem okraju se je začelo živahno gibanje za volitve. Preteklo nedeljo sta se vršila dva dobro obiskana shoda v Šoštanju in Velenju. Na prvem in drugem shodu je govoril poslanec Pušenjak, na drugem pa še tudi oblastni poslanec S. Blatnik. Po shodu v Šoštanju se je poslanec razgovarjal z zastopniki občine Družmirje o veliki škodi, katero je pred nekaj dnevi povzročil naliv v okolici Šoštanja in so se storili tozadevni potrebni ukrepi, prisostvoval pa je tudi seji posojilnice, v kateri se je razpravljalo o primerni proslavi 20 letnice obstoja. Po shodu v Velenju, katerega so se udeležili in vrli pristaši iz Št. Andraža, Škal in Št. Ilja, se je vršila prijetna domača veselica v gostilni g. župana Tajnškega, pri kateri je lepo prepeval pevski zbor iz Št. Andraža. Volilna udeležba bo v Velenju tokrat večja ko pri volitvah v oblastno skupščino, ogromna večina volilcev bo volila kandidate SLS.

Na praznik, 15. t. m. se vrši po maši, ob 10. uri popoldne shod pri Sv. Križu nad Belimi vodami. Govori več govornikov.

Velenje. V nedeljo, 7. avgusta je dobroznani socialist

je letina vsled silne suše in vročine tako slaba, da še za domače potrebe ne bo dovolj koruze. Iz Vojvodine se je vsako leto izvažalo na stotisoče vagonov koruze in žita.

V naših krajih nam je ljubi Bog dal vsaj nekaj dežja, tako da bo vsaj nekaj koruze in drugih živil. Letos bo treba zelo previdno uporabljati ono malo, kar nam je prirastlo. Bojimo se, da bo na pomlad vsega primanjkovalo.

Davkarije morajo sprejemati 20 odstotne bone! Ponovno nam poročajo, da so nekateri davčni uradi še do zadnjega delali ovire pri vplačevanju davkov z boni, ki jih je izdala država za odtrgljaje pri zamenjavi denarja. Po finančnem zakonu se morajo boni pod tisoč kron vzeti pri davčnih uradih kot plačilo za davek. Ker so dobili davčni uradi od finančne delegacije točna navodila v tej zadevi in so vsi dvomi, ki bi mogli tu in tam nastajati, popolnoma pojasnjeni, najodločneje svarimo pred vsakim šikaniranjem našega ljudstva. Določbo o plačevanju davkov s temi boni je tolmačiti širokogrudno. Prosim vse somišljenike, da se nam nasprotne slučaje sporoči, da moremo napraviti konec eventualnim nadaljnjim šikanam, ki služijo kot agitacijsko sredstvo proti SLS. Tudi ptujski davkarija mora te bone sprejemati! Ako bi jih zavračala, kar je trdil radičevac Emeran Stoklas na shodu pri Sv. Lovrencu preteklo nedeljo, da jih zavrača, tedaj prosimo, da nam vsi prizadeti prijavite vsak tak slučaj, bomo že poskrbeli zdaj in za pozneje.

Mariborski trg, dne 6. avgusta 1927. Trg je bil še bolj preskrbljen, kakor pretečni teden, tudi slaninarjev je bilo 20 (pretekli teden 11). Drugače pa je bilo 42 s krompirjem, čebulo, kumarami in drugo zelenjavo in 10 s sadjem naloženih vozov na trgu. Cene mesu so malo poskočile, zelenjavi in sadju, kakor tudi perutnini, so padle. Cene so bile govedi 10 do 15, teletom 15 do 20, svinjam pa 17.50 do 30 Din za kg. Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov. Cene so se znižale, ker prihaja vedno več tega blaga na trg. Piščanci 7.50 do 15, večji 15 do 25, kokoši 30 do 50, race in gosi 40 do 70, domači zajci 8 do 20, morski prašički 8 do 10, grlice 25 do 30, kanarčki 25 do 30 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene so bile krompirju 1 do 1.50, letošnjemu 2 do 2.50, solati 2 do 3, čebuli 3 do 4, česnu 7 do 10, paradižnikom 8 do 10, fižolu v stročju 6 do 8, kislemu zelju 2, kislji repi 2, maslu 36 do 40, kuhane 44 do 46, čajnemu 48 do 52 Din kg. Glavnatemu zelju 0.50 do 4, karfiolu 1 do 5, kumarcam 1 do 3 (za vlaganje 0.20 do 0.75), bučam 3 do 5 Din komad, mleko 2.50, smetana 14 Din liter. Jabolkam in hruškam 3 do 8, češnjam 8, breskvam 16 do 20, marelicam 14 do 16, ringlotom 4 do 5, grozdju 18 do 24, slivam 7 do 10, dateljem 24 do 36 Din za kg, jagodam 12, borovnicam 2, ribizlu 5 do 7, malinam 4 do 6 Din liter; melonom 14 do 20, pamarancam 1 do 3, limonam (letošnjim) 0.50 do 1 Din komad. Cvetlicam 0.25 do 6, z lonci vred 15 do 50, eksotičnim rastlinam 5 do 250 Din komad. Lončena in lesena roba ima skoraj vedno svoje stalne cene 1 do 100 Din; brezove metle 2 do 5, lesene grablje 6 do 8, lesene vile 10, cepci 8 do 12, držala za kose 20 Din komad. — Seno na slama na mariborskem trgu. V sredo, 3. avgusta je bilo 11 vozov sena, 3 otave, 6 slame, v soboto 6. avgusta pa 9 sena, 1 otave in 3 slame na trgu. Cene so bile senu 62.50 do 75 Din, otavi 55, slami pa 25 do 50 Din za 100 kg; slami tudi 1 do 2 Din za otep.

Pisma iz domačih krajev.

Maribor. (Javna zahvala.) Člani Katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini se iskreno zahvalijo vsem udeležencem blagoslovitve Društvenega doma. Posebno zahvalo izrekamo društvenemu odboru, predvsem predsedniku g. Pinterju Franju, ki je s toliko požrtvovalnostjo vodil delo, podpredsedniku, g. Kolariču Josipu, ki je odstopil brezplačno stavbišče in g. Mihaelu Štrnelu, polirju,

Eržen iz Maribora priredil shod v gostilni Rak. Udeležba je bila 20, 16 radovednežev mu je delalo hudo opozicijo, poleg tovariša iz Maribora je imel celo 2 pristaša med zborovalci. Za socialne demokrate se pri nas ne bo nikdo ogreval, ker obe struji očitata drugo drugo take umazanosti in nečedna dejanja, da je vsakemu jasno, da za delavce ni prostora v socialnodemokratski stranki.

Poslanec Pušenjak priredi 21. avgusta tri shode, in sicer po rani maši v Št. Ilju pod Turjakom, ob 3. uri popoldne v Turiški vasi pri županu, ob 7. uri zvečer pri Plesniku v Legnu.

Ljubno. V nedeljo, 24. t. m. se je vršil pri nas na trgu sijajno obiskan shod SLS, katerega so se udeležili v velikem številu i nasprotniki. Shod je lepo vodil oblastni poslanec g. Blekač, kateri je podal poročilo o delu oblasne skupščine. Poslanec Vlad. Pušenjak je v poldrugo uro trajajočem govoru, katerega so mnogoštevilni zborovalci pozorno poslušali in odobrvali, orisal politični položaj, delo poslancev Jugoslovanskega kluba, razkrinkal pogubno politiko Radiča in pozval k skupnemu, složnemu delu v prid stranke. Shod se je končal z zaupnico stranki in Jugoslov. klubu.

Vojnik. Dne 15. t. m. na Marijin praznik se bo vršil pri nas velik javen političen shod zjutraj po ranem sv. opravilu. Shod se bo vršil na prostem pred cerkvijo, v slučaju slabega vremena pa v pos. dvorani. Poročali bodo poslanec dr. Hodžar in drugi govorniki. Da bo shod veličastna manifestacija SLS in njenega vseskozi najboljšega programa, se istega kar v največjem številu udeležite.

Laško. V nedeljo, to je 21. avgusta 1927, bo takoj po prvi sv. maši na prostem velik in javen političen shod SLS za Laško in sosedne župnije. Govori naš izborni poslanec in bivši minister g. dr. Andrej Gosar in drugi poslanci.

Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Shod so imeli samostojni demokrati v nedeljo, 7. avgusta tu pri nas. Navzočih je bilo 25, ter tajnik okrajnega glavarstva g. Franc Jenko, torej skupaj 26. »Domovina« in »Jutro« pa sta že 14. vabila na veličastno udeležbo. Govoril je dr. Bohinec, takoj po shodu pa je prišel v Laško, kjer si je z mrzlim Laškim pivom žejo ogasil. Isti dan popoldne pa je bil sklican shod samostojnih demokratov pri Kozoletu na Breznem. Ko pa pride tja zastopnik okrajnega glavarstva in

Ki je s toliko vestnostjo sezidal novi dom. Sploh z eno besedo: Bog plačaj! Hvaležni člani!

Za težavo starejših let, ki se ji ne da izogniti, se smatrajo čisto hemoroidalna obolenja. To pa ni točno, odkar je moderna znanost odkrila vzroke in povzročitelje teh obolenj. Teh mučnih težko se z uporabo nove higijenske metode zelo lahko rešite s »Posterisan«-om. — »Posterisan« se dobiva v vseh lekarnah. Znanstveno razpravo o tej novi metodi pošlje na zahtevo brezplačno. »Isis« d. d. Zagreb.

Brezole pri Račjem. Blagoslovitev poljske kapelice v Brezolah pri Račjem se je preločila na praznik Vnebovzvetja Marije, dne 15. avgusta t. l., ob 2. uri popoldne.

Sv. Tomaž pri Ormožu. (Neurje.) Že 30 let ne pomnijo ljudje take nevihte, kakor je bila od 4. na 5. t. m. ponoči. Med bliskom in gromom ter vetrom je bilo kakor iz škafe, ter je tako toliko vode prišlo, da je več posestnikov odneslo zemljo z njiv in par kmetom, ki so imeli pokošeno, več vozov krme. Tudi toča je naredila precej škode, zlasti po vinogradih. Trpelo je to neurje dve uri, in sicer od ene do treh ponoči. Tudi strela ni prizanašala. Udarila je v poslopje Jakoba Magdič v Koračicah in mu je ogenj uničil vse razen zida in kar je bilo v poslopju. Najbolj žalostno je to, da so ravno prej erez dan naredili zadnja dela pri gospodarskem poslopju, katero je dal v tem letu postaviti, in mu je sedaj ta nesreča uničila vse delo. Zato se priporoča milosrčnim ljudem, naj mu priskočijo na pomoč ter mu z darovi olajšajo njegovo nesrečo.

Sv. Avguštin v Halozah. Častilci sv. Avguština, pridite letos 28. avgusta! Je 12. nedelja po Binkošti, obenem pa tudi praznik sv. Avguština. Za sv. maše in spovednike bo preskrbljeno. Na predan, v soboto, bo že ob 10. uri sv. maša, zvečer ob 6. uri pa pridiga in pete litanije z blagoslovom. Hribček sv. Avguština je v celih Halozah najlepša razgledna točka. Čeravno visok samo 504 m, vendar kraljuje nad številnimi, strmimi in zelenimi vinskimi grički. Kakor bele ovčice, so po njih raztresene bele hišice in kapelice. Skrbno obdelane gorice, snažne hišice, lične kapelice, vse to priča, da tu prebiva delavno in verno ljudstvo, ki pač zasluži lepšo bodočnost. Zapored več neugodnih let, povodnji, metovje, toča, mraz in suša, pa še vinska kriza povrh, vse to je naše dobro ljudstvo spravilo v obupen položaj! Zato se z zaupanjem zatekamo k mogočnemu priprošnjiku sv. Avguštinu, naj nam izprosi pomoč v dušnih in telesnih potrebah!

Šoštanj. V noči od srede na črtetek je divjala nad našo dolino grozna nevihta. Na nešteti krajih je udarilo, a najstrašnejše je bila prizadeta rodbina g. Martina Trobina

neki Ljubej (kdo ga pozna), pa ni bil nihče za zborovanje tam navzoč kljub strašni agitaciji »Jutra« in »Domovine«. Vaš dopisnik je vprašal enega demokrata, kako imenujejo ti ljudje tako izborni obiskane shode, in ta mu je odgovoril: V Šmarjeti je bil shod ¼, v Breznem pa ena cela polovica.

Naša društva.

Velik tabor mož in fantov v proslavo 1100 letnice smrti sv. Cirila se vrši v nedeljo, dne 28. avgusta, ob 9. uri predpolne na Črni ali Ptujski gori za dekanije Dravskega in Ptujkega polja ter Haloz in tudi drugih dekanij. Proslave se udeležijo tudi katoliške organizacije iz Maribora z godbo Katoliške omladine. Od jutranjih vlakov bo slovesen spreved od postaje Sv. Lovrenc na Dr. polju na Črno goro, kjer bo ob 9. slavnostna pridiga in slovesna služba božja, potem zborovanje z govori o ciril-metodijski ideji in nalogah katoliških Slovanov v sedanjem času. Bolj oddaljeni lahko pridejo na predvečer in bo priložnost za spovedovanje. Čč. župnijske urade prosimo, da priporočijo možem in fantom polnoštevilno udeležbo. Zaposlili smo tudi za polovično vožnjo na železnici. Natančni dnevni red prihodnjč. Škof Slomšek je smatral ciril-metodijsko idejo za rešilno idejo za Slovence in Slovane sploh. Zato vsi na delo, da popolnoma prešine ta misel vse sloje našega naroda, to bo najboljša podlaga za bodoči verski, kulturni, gospodarski razvoj Slovenije in cele države. Prihiti moške in fante na starodavno božjo pot h Gorski Materi božji, kamor je začetnik in največji apostol ciril-metodijske ideje škof Slomšek še par dni pred svojo smrtjo tudi romal, priporočat se nebeški kraljici. — Pripravljali odbor.

Velik dekliški ciril-metodijski tabor se vrši 21. t. m. pri Sv. Križu pri Ljutomeru za dekleta Ljutomerskega okraja in Prekmurje. Vse dekliške zveze in Marijine družbe pozivamo k udeležbi. Na taboru govori nova predsednica Dekliških zvez, g. Marija Štupica.

Studenci pri Mariboru. Tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo, dramatični odsek ponovi v nedeljo, dne 14. avgusta 1927, ob 7. uri zvečer svojo prvo gledališko predstavo »Užitkarji«.

Orlovski srenja Sv. Benedikt v Slov. gor. Lepe in veličastne so bile prireditve orlovške mladine, katere so se vršile po raznih krajih Slovenije. Tudi slovenjgoriška orlovska mladina, katere je združena v benediški orlovski srenji, hoče pokazati sadove svojega truda in dela v nedeljo, dne 21. avgusta pri Sv. Ani v Slov. goricah, kjer bode celodnevna prireditev. Ob 9. uri bode sprejem došlih odsekov pri Društvenem domu, ob pol 10. uri pridiga in sv. maša. Popoldne ob pol 3. uri večernice. Po večernicah telovadni nastop na župnijskem prostoru. Nastopijo člani, članice in naraščaj. Slavnostni govor govori br. Ignac Tirš iz Maribora. — Sodeluje šentlenartska godba. Vsi prijatelji orlovške mladine, od blizu in daleč, vabljeni. — Bog živi!

Sv. Ana v Slov. gor. Vsem prijateljem, bližnjim in daljnim naznanjamo, da priredi v nedeljo, dne 21. avgusta orlovski srenja Sv. Benedikt v Slov. gor. skupno z našim odsekom celodnevno prireditev. Natančnejši program pride prihodnjč. Zato že sedaj vabimo vse prijatelje in sosedo od vseh strani Slovenskih gor, da nas ta dan v obilnem številu posetijo na lepem gričku Sv. Ane, ki ima kaj krasen razgled na vse strani večno lepih Slovenskih gor.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Orlovski prireditve dne 14. avgusta, na lovensko nedeljo obeta biti nekaj lepega. S

Za razvedrilo.

Rešitev ugank: Kaj je nad nami, kvišku z nogami? Muha, ki pleza po stropu. — Kdo ima tri jezike, pa samo z enim govori? Oni, ki ima dva v čevljih. —

Nove uganke: Zeleno je, grm ni, belo je, sir ni, rep ima, miš ni, kaj je to? — Nikdar ni bilo, nikdar ne bo, a vendar je, kaj je to? — Kaj je težko, pa nič ne tehta? (Poslal H. J., Podgorje.)

Najhujša nesreča. Madjareku je udarila strela v hlev in ubila kravo, poleg nje pa tudi njegovo ženo, ki je bila v hlevu. Ko so mu izražali sosedje sožalje, posebno, da mu je tudi žena umrla, je potarnal: Ženo že še dobim, a kravo, kravo, to moram pa kupiti!

Če ne znaš srbski, govori lepo slovensko! V neko gostilno je prišel Srb, pa je natakara mu lepo postregla. Ko pa se je poslavljaj, se mu je hotela pa še opravičiti, če ni bilo kaj prav. Slišala je nekoč besedo »izvinite«, kar se reče oprostite, a jo je pozabila, ter Srba tako-le odpravila: »Ako vam ni bilo kaj prav, pa prosim lepo, da izginite!«

Če se profesor koplje. Na dravskem obrežju se je kopal profesor a je v svoji pozabljenosti obesil plavalne hlače na grmovje, si ogrnil regenmantel ter se poglaval v valove.

v Družmirju. Strela je ubila 50 letno gospo Heleno. Rajna je bila skozi 22 let zvesta soproga globoko potrtemu možu in vzorna mati trem osirotelim otrokom, od katerih je najstarejša č. s. Dulcissima v samostanu v Mariboru, edini sin, osmošolec Stanislav se pripravlja na duhovniški poklic, komaj 15 letna Ernestina bo morala voditi gospodinjstvo. O priljubljenosti rajne blage žene, ki je bila tudi velika dobrotnica ubogih, je pričal veličasten pogreb v petek. Ob krsti, ki je zapirala zlato materino srce, se je

koliko vztrajnostjo se vadijo člani. Z velikim veseljem se pripravljajo mladi, kaj pa še le naši Orlički, kako se bodo postavili ti najmlajši. Vsa bo vesel teh fantov. Na prireditvi govori tudi g. Vesenjak, ki ga vedno radi poslušamo. Na lovensko nedeljo vsi k Sv. Lovrencu, popoldne pa med naše Orle. Bog živi!

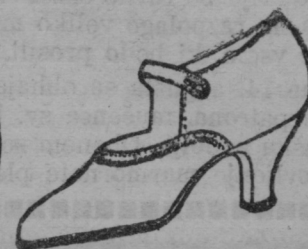
Orlovski dan v Ljutomeru. To nedeljo, dne 14. in ponedeljek, dne 15. avgusta se odigra v Ljutomeru pomenljiva orlovska slavnost, 15 letnica društvenega obstoja ter plodnosnega delovanja. Po prijavah se sodi, da da bo to prireditev zelo velikega obsega in upati je, da bodo udeleženci odnesli s seboj lepe spomine. Dne 15. avgusta t. l. se zbere v našem lepem mestu Ljutomeru, cvet naše slovenske, katoliško misleče mladine. Orli in Orlice hočejo ta dan manifestirati svojo trdno voljo, živeti in delati po načelu katoliške vere. Zato se prosimo vse, da se tej mladinski manifestaciji priključijo vsi, ki verujejo v boljšo bodočnost ljutomerske orlovške organizacije, ter s svojo navzočnostjo pokažejo, da odobravajo in žele podpirati delo in stremiljenje naše orlovške organizacije. Ljutomerski Orel pripravlja za to prireditev dne 14. in 15. avgusta vse najlepše. Dvoje, dušo in telo goji Orel, zato pa bo imela naša proslava tudi dvoje, to je za dušo in telo. Dne 14. avg. bo ob 3. uri popoldne slavnostna predstava Fr. Finžgarjeve ljudske igre »Naša kri« v Katoliškem domu. Dne 15. avgusta bo med obširnimi sporedom dopoldne ob 10. uri služba božja na Glavnem trgu, cerkveni govor govori častni član veleč. g. prof. P. Živornik iz Maribora. Popoldne pa bo ob 3. uri velika javna telovadba na vrtu Katoliškega doma, po telovadbi pa se bo razvila ob godbi Katoliške omladine iz Maribora, prijateljska zabava, z bogatim srečolovom, licitacijo, šaljivo pošto itd. Vabimo zato vsakogar, da se udeleži te pomembne prireditve, da tako pripomore manifestaciji ljutomerske orlovške organizacije do čimvečjega uspeha. Bog živi! — Pripravljali odbor.

Orel Ljutomer. Udeležencem proslave 15 letnice ljutomerskega Orla sporočamo, da so za prihod in odhod vlakov v Ljutomer in nazaj zelo ugodne zveze. Kdor ne more dne 15. avgusta priti z jutranjimi vlaki, še pravočasno pride k popoldanski slavnosti od mariborske strani z vlakom, ki prihaja ob ¼ na 12. uro predpolne v Ljutomer, od prekmurske strani pa z vlakom, ki privozi v Ljutomer ob 3. uri popoldne. Bratske orlovske odseke, ki smo jih povabili in ki pridejo z vlaki, prosimo, da so dne 15. avgusta do ¼ na 9. uro na zbirališču v Katoliškem domu v Ljutomeru. Vsak udeleženec kupi pri vstopni postaji cel vozni listek in zahteva mokri dnevni postajni žig, v Ljutomeru pa ga naj ne odda, ker mu bo služil v zvezi od pripravljalnega odbora izdane izkaznice za povratno vožnjo nazaj. Vse one udeležence, ki pridejo že v nedeljo, 14. avgusta k predstavi in ki želijo prenočišča, prosimo, da nam takoj javijo, da jim ista oskrbimo. Nadalje prosimo one, ki želijo skupne obede po znižani ceni, da to takoj javijo pripravljalnemu odboru, da jim oskrbimo izkaznice, prijavi tudi lahko dne 15. avgusta do 9. ure ustmeno. Prijave sprejema g. Peter Potočnik, posojilniški tajnik itd. v Ljutomeru. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu, v slučaju dežja v Katoliškem domu z nekoliko spremenjenim sporedom, sicer pa na dvorišču Katoliškega doma. Vstopnice so v predprodaji v trgovini Fr. Škerlec v Ljutomeru, dobijo se tudi v župnišču, pridno segajte po njih, oddaljenejši pa sporočite, da vam rezerviramo vstopnice, ker bo sicer pri blaganji dne 15. avgusta prevelik naval. Torej na svidenje dne 14. in 15. avgusta v Ljutomeru. Bog živi! — Pripravljali odbor.

Prosvetno društvo v Ljutomeru uprizaro v dneh 14. in 28. avgusta krasno zgodovinsko ljudsko igro »Naša kri«.

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

Humanik

MARIBOR, Jos. Martinz, Gosposka ulica 15
CELJE, Aleksandrova cesta 1

zbrala že na domu zelo številna množica onih, ki so rajno ljubili in spoštovali. Orli in Orlice v kroju, Marijine družbenke z zastavo, več dijakov in pet duhovnikov, med njimi tudi msgr. Ivan Rotner, ki je bil sam celo ono strašno noč v veliki nevarnosti na sprevidenju v Pusti gori. Na domu in ob grobu so se poslovi od blage gospe z govori in pretresljivimi žalostinkami Orli in Orlice. V imenu potrtega soproga in žalujočih otrok, bodi izrečena vsem, ki so jim ob tej prebridki uri stali s tolažbo ob strani — naj-

Začetek ob 4. uri popoldne. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Mala Nedelja. Na angeljsko nedeljo, dne 4. septembra se vrši v Društvenem domu velika javna tombola z mnogimi krasnimi dobitki, ki bodo pred tombolo na ogled. Že sedaj se opozarja vse domačine in sosedno občinstvo na to prireditev.

Polzela. Kdor se hoče iz srca nasmejati, naj pride v nedeljo, dne 21. avgusta, ob 3. uri popoldne v dvorano g. Cimpermana na Polzelo, kjer prirede braslovški dijaki Molierejevo veseloiгро »Namišljeni bolnik« v korist bodoči podružnici Rdečega križa za okrožje Braslovče—Polzela—Gomilsko—Šmartno ob Paki. Sodeluje godba na lok. K obilni udeležbi vabi pripravljali odbor Rdečega križa.

Sv. Frančišek Ksaverij v Sav. dol. Nedelja, 14. avgusta bo vesel praznik orlovške mladine iz prelepe Savinjske doline. Prijazni hribček Sv. Frančiška bo ta dan oživel od množice orlovskih prijateljev, ki bodo pozdravljali izbran cvet slovenske mladine, svoje najboljšje in najljubše. Ob pol 10. uri bo sprejem gostov v Radmirju, nato pohod v župnijsko cerkev k službi božji. Popoldne ob pol 3. uri javna telovadba članov, članic in naraščaja na prostoru pred Gasilnim domom. Drugo je razvidno iz plakatov. — Torej, kdor želi preživeti vesel dan med našo orlovsko mladino, gotovo ne bo ostal doma. Prišel bo, da vidi delo zavedne katoliške mladine iz zelene Štajerske. Zato pa, ljudstvo slovensko iz raja Gornjesavinjske doline, v nedeljo k Sv. Frančišku, kjer bo zbrana idealna in nepremagljiva četa slovenskega orlovstva. Bog živi!

Kostrivnica. Nameravana prireditev tukajšnjega Orla dne 15. avgusta se preloži na rožensvensko nedeljo, 2. okt., ker ima dr. Korošec 15. avgusta v Šmarju shod. Skrbimo, da bomo Kostrivčani častno zastopani na shodu našega voditelja.

Orlovski dan v Soštanju.

Telesa moč, duha krepost, to vzor je lepi tvoj: mladost! Zvesti temu svojemu geslu so imeli tudi naši mladi Orli pri svoji zadnji slavnosti v nasprotju z drugimi telovadnimi društvi, ki ne stojte na verski podlagi, dva dela. Popoldne se je pri službi božji in zborovanju poskrbelo za »duha krepost«, kar je prvo Orlu; popoldne pa se je pokazalo, kako goji Orel »telesa moč«. Oboje je izpadlo nad vse sijajno. Prisrčen sprejem na kolodvoru, kjer je pozdravil v izbranih besedah dole drage goste domači predsednik, nato veličasten spreved skozi mesto, ki je bilo vse v zastavah, in kjer so jih z mnogo hiš obsipali s cvetjem, vse to je dokazovalo, kako velik ugled uživa Orel tudi v mestu Soštanj. Služba božja je bila na prelepo okrašenem telovadišču pred čudovito krasnim oltarjem, kjer je v navdušenih besedah izročil Orlom v spomin na ta dan govornik mč. g. msgr. Ivan Rotner, dekan v Škalah, tri cvetke — modrost, srčnost in zmernost. Pri zborovanju so govorili domači č. g. župnik, župan in slavnostni govornik g. Marko Novak.

Popoldanske telovadbe se je udeležila ogromna množica blizu 2000 ljudi, ki so strme občudovali velik napredek Orla tudi v telovadnem oziru. Prosta zabava po telovadnem nastopu je za potekla tako neprisljano, da ga ni bilo človeka, ki se ne bi pomlajen in poživljen vrnil iz te lepe orlovške slavnosti. Eno je pa moral priznati vsakdo: orlovski misel zmaga je in ž njo zmaga verska misel in krščanska zavest. Zato pa, Orli le naprej, vi ste naš up! Danes mladina, jutri narod — in narod, ki bo vzgojen v orlovskem duhu, ne bo propadel. Bog živi!

iskrenejša zahvala! Nepozabni materi pa bodi Bog plačnik!

Kaj bo čez 100 dni? To kar tisoči in tisoči z veliko napatostjo pričakujejo. To njihovo pričakovanje je popolnoma razumljivo in opravičeno, ker jim bo prineslo srečo. Pa kako ne, saj imajo zagotovilo svoje sreče v rokah, ker so si preskrbeli srečke dijaškega zavoda »Martinišče«. Zrebanje te loterije bo ravno čez 100 dni, namreč 14. nov. Zavod pa ima na razpolago veliko množino srečk in radevolje postreže vsem, ki bodo prosili.

Luče. Dne 14. avgusta se obhaja tu slovesno praznovanje farnega patrona, mučenca sv. Lovrenca, je takozvana šentlovrenška nedelja. Obenem se vrši slovesno odkritje in blagoslovljenje marmornate plošče, vzdane na pro-

čelju župnijske cerkve, v spomin padlim in pogrešanim lučkim vojakom iz svetovne vojne. Vseh je 68 mož in fantov. — Na predvečer — v soboto — se bo njim pol ure zvonilo, nato bodo večernice, po večernicah zapoje pevci žalostinko »Padlim vojakom-junakom«. Pri tem gori pred ploščo 68 svečk. V nedeljo, pri drugem sv. opravilu ob 10. uri, bo pridiga, blagoslovitev plošče, darovanje, procesija z Najsvetejšim po Logu in nato slovesna sv. maša na čast sv. Lovrencu za padle in pogrešane vojake. Pride vlč. g. profesor Franc Bonač, tajnik Zveze vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani.

Sv. Andraž pri Velenju. Dr. Mruk, ki je ogledoval savinjski hmelj in ga srednje ocenil, naj bi se bil potrudil v

sosednje kraje, n. pr. v St. Andraž, St. Ilj, Ponikvo, kjer letos hmelj izvanredno uspeva. Sadeži vsi zdravi, brez suhega listja in hmelj temnozelen ter jako poln. Kadar se hmelj prodaja, so nekateri hmeljarji tako brezvestni, da svoj hmelj prodajo na tuje ime. Posestniku Miha Grilu se je to že večkrat zgodilo; lani pa g. Antonu Brunšek, ki bi moral plačati za zlikovca dohodnine 3000 Din. Koliko potov in stroškov in jeze je, preden se vse to davkarji dokaže. Roka pravice naj bi te sleparje eksemplarično kaznovala.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

MALA OZNANILA.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpolijejo tudi v znakah. Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolješe.

A. Arbeiter, Maribor, ulica 15. Iščem stalne nabiralce 1025 in nakupovalce.

Pljuča! Zdravniški zavod (Anstalt) dr. Pečnik-a za pljučne bolezni, na gori Janina, Sečovo, pošta Rogaska Slatina, Stajersko. Prospekt 3 Din. Pridite na pregled! 1019

Alarm in varnostne pištole Em-Ge dobavlja brez orožnega lista trdka D. Čutič-a vdova, Maribor, Slovenska 18. 1027

Nagrobni spomeniki iz marmarja in črni, se dobijo pri Jakobu Golobič v Ljutomeru. Znižane cene. 964

Gonilne jermene za žage, mline, mlatilnice itd. priporoča Iv. Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 787 1-10

Nogavice in druge pletenine izdeluje po najnižjih cenah ter daje pouk v pletenju Strojno pletarstvo N. Groeger, Ormož ob Dravi. 801

Kovčki in potne torbice vseh vrst in velikosti najceneje pri Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 788 1-10

Bukova drva, suha, dva vagona na postajo Slov. Bistrica postavljena, so na prodaj. Naslov v upravi. 1023

Sadjarji, pozor! Kupim vsako množino izbranega namiznega sadja ranih in poznih sort, po najvišji dnevni ceni. Cenene ponudbe prejema pisмено ali ustmeno: Ivan Gavez, trgovec s sadjem, pošta Sv. Marjeta p. Moškanjcih. 970

Mizarski vajenec se sprejme. — Ciril Razboršek, mizarstvo, Maribor, Strossmajerjeva 5. 1007

Vajenec z dobrim šolskim spričevalom, poštenih staršev, ne nad 15 let starega, sprejme v trgovino mešanega blaga Dav. Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 1031

Išče se pekarija in mala trgovina v zakup ali najem, na prometnem kraju v trgu ali večji vasi. Naslov v upravi pod Pekarija in trgovina. 1006

Viničar s 3 do 4 delavskimi močmi se išče na lepo posestvo blizu Maribora z dobro konvencijo. Javiti: Hugo Stark, Maribor, Koroška cesta 6. 1075

Slugo išče gasilno društvo na Pobrežju pri Mariboru. Stanovanje prosto. Prijave sprejme takoj gasilno društvo v Pobrežju. 1076

Dva dijaka se sprejmeta na celo oskrbo za 500 Din. Mlinska ul. št. 31, drugo dvorišče vrata 2. 1071

Hlapec, vajenec, se takoj sprejme. Naslov v upravi. 1072

Učence, krepkega, pridnega in poštenega, sprejme takoj Fr. Cvetko, trg z meš. blagom, Sv. Trojica v Slov. gor. 1053

Zagar išče stalno službo, volgatar ali potočna žaga. Naslov v upravi. 1052

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 1049

Ostrožnice ali robidnice

Sprejme se kuharica, ki zmašiva in vsa druga gospodinjska dela, stara ne pod 30 let, istotam se sprejme tudi učenka za trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe na upravo lista pod trajna služba. 1044

Sprejmeta se dva viničarja z 4 delavnimi močmi pod ugodnimi pogoji; oglašiti se morata v teku 14 dni pri Martinu Gole na Pernici, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1048

Viničar, zmožen, s 4 do 5 delavskimi močmi, se sprejme. Fontana, Rošpoh 159, Maribor. 1048

Dijaka se sprejme na stanovanje in hrano v Sodni ulici 25, I. nadstropje, vrata 4. Maribor. 1036

Tri dijake nižjih razredov se sprejme na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 1037

Sprejme se 2 dijaka ali 2 diakinji na stanovanje in hrano. Slomškov trg 7, Maribor. 1038

Sprejme se viničar s 6 delavskimi močmi, lahko ima tudi najemnika. Firma Blum, Aškerčeva ul. 22. Maribor. 1039

Iščem službo za vsakršna domača dela; znam tudi kuhati. Potočnik Alojzija, Počehova št. 309, p. Maribor. 1040

Dijak se sprejme na stanovanje in hrano. Cena primerna. Dopise sprejme iz prijaznosti Ig. Jan, Grajski trg 4. 1057

Sprejme se viničar s 4 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji; ima naj dve kravi. 1053

Učenka za kuhinjo se sprejme takoj. Restavracija Pri zvezdi, Pod mostom 11. 1060

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano. Krekova ul. 8, II. nadstr., vrata 10, blizu realke in gimnazije. 1062

Proda se lepo posestvo, obsegajoče 18 oralov. Rodovitne njive, travniki, gozd in lep sadonosnik in vinograd. Mlačni št. 18, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1011

Usnjarna v lepem trgu Sav. doline, se ugodno prodaja. Naslov na upravo lista pod »Usnjarna«. 1018

Posestvo pri St. Ilju v Slov. goricah, arondirano, okroglo 22 oralov, tik železnice in državne ceste, dve stanovanjski hiši z vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji, z opeko krito, vse v dobrem stanju, 3 kleti itd., se prodaja z živim in mrtvim inventarjem. Cena po dogovoru na licu mesta. Poizve se v restavr. Muršec pri postaji St. Ilj. 993 3-1

Enonadstropna hiša z vrtom v Gor. Radgoni na prodaj. Rantaša, Hrastje-Mota št. 2. 1073

Kupim majhno posestvo v bližini Vojnika. Kdo, pove upravo. 1074

Dobičkanosno posestvo, pol ure od Maribora, 6 oralov, 1 in pol orala vinograda, se z vinsko bratvijo prodaja za 95.000 Din. Naslov v upravi. 1045

Prodajam lepo posestvo; obsega rodovitne njive, travnik, gozd in sadonosnik; poslopja so zidana. Slugič Jožef, Dobrenje, Sp. Sv. Kungota. 1035

Proda se novi voz, nekovan. — Naslov v upravi. 1066

Trije zanesljivi viničarji s tremi do štiri delavskimi močmi, se sprejmejo pod ugodnimi pogoji pri grofu Pahta. Zgor. Sv. Kungota. 1058 2-1

plačuje najbolje Podravska industrija sadnih izdelkov v Mariboru, Koroška c. l.

NA NOVOI

Na novo otvorjena trgovina pletenin

ZENKO HRIBAR
CELJE, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo pletenih izdelkov, kot: **nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst i. t. d. i. t. d. po dnevni konkurenčni ceni.**

POSTREŽBA PRVOVRSTNA!

NA DEBELO

NA NOVOI

1050

NA DROBNO

V najem se da lepo posestvo v izmeri okrog 8 oralov, 10 minut od župne cerkve in pošte, ob okrajni cesti; dobre njive, travniki in pašniki, po večini vse skupaj, zraven hiša in gospodarska poslopja. V najem se da takoj ali v začetku jeseni. Plačilo po dogovoru. Oglašiti se je pri Karolini Skorjanec, Biš. Sv. Bolfenk v Slov. gor. 1041

Vinograd, velika obokana klet, ¼ orala žlahtnega nasada, ostalo njiva, gozd in pašnik, skupaj približno 2 orala, 15 minut od žel. postaje Ivanjkovi, se za ceno 20.000 Din takoj prodaja. — Istotam se prodaja en gozd čez 2 orala v bližini Ormoža. Pojasnila daje V. Radanovič, vrtinarstvo, Ormož. 1063

Ugodno na prodaj: mlin s posestvom, dobrodoča gostilna na deželi, več hiš, posestev, idealna posest, bližina Maribora. — Naslovi: »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 1056

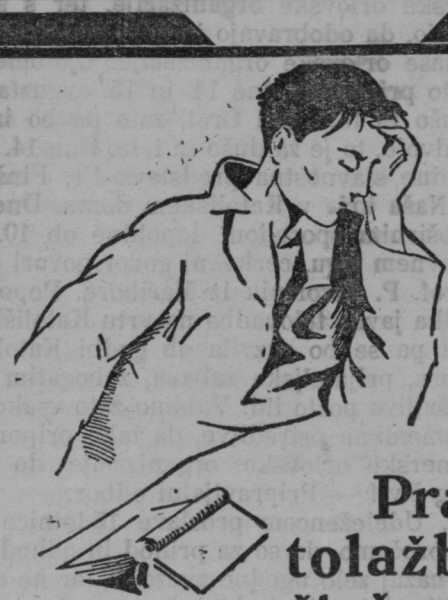
Izjavljam, da je vse neresnično, kar sem govorila o g. Alojziju Herič in o Mariji Krojs in njima s tem čast in poštenje jemala. Zahvaljujem se njima, da nista sodnijsko nastopila. Heričko Neža, Gačnik. 1054

Lepo posestvo z gospodarskim poslopjem, vse novo zidano, z opeko krito, kleti, hlevi obokani, blizu postaje, primerno za kako podjetje, se za zelo nizko ceno prodaja. Vpraša se na upravo lista. 1061 2-1

Prvovrstno vinogradsko posestvo z velikim sadonosnikom in poljem, v lepem kraju Slovenskih gor, na prodaj. Naslov v upravi. 1059

Odda se v najem v zelo prometnem kraju žaga in mlin; vse v dobrem stanu in v popolnem obratu. Naslov v upravi. 1065

V najem vzamem ali kupim hišo za manjšo trgovino (gostilno). Ponudbe na upravo. 1064

Prava tolažba za živčno bolne

je moje delo, ki je ravnokar izšlo. V njem so omenjene dolgoletne izkušnje o vzroku, nastanku in zdravljenju živčnih bolnih. V slučaju, da se kdo posluži spodaj stoječega naslova, mu pošljem brezplačno poročilo o zdravljenju. Tisočera zahvalna pisma dokazujejo o stvarnem uspehu neprestanega, vestnega raziskovalnega dela v dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada k

tej veliki množici živčno bolnih, hkrati trpi na raztresenosti, tesnobi, slabem spominu, nervoznem glavobolu, nespečnosti, pokvarjenem želodcu, preveliki občutljivosti, bolečinah v udi, splošni ali delni telesni slabosti ali pa na drugih neštevitih pojavih, si mora svojo tolažbo prinašujočo knjižico naročiti.

Kdor je s pazljivostjo čital, je bil pomirjen in prepričan, da je pot do zdravja in veselja do življenja popolnoma enostavna. Ne čakajte, temveč pišite še danes!

1068 ERNST PASTERNAK, BERLIN, SO. Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. 769.

Javna zahvala

g. Dr. Franc Svetin-u, da je pri porodu moje žene s tako sočutnostjo in spretnostjo ravnal z njo. Osobito mu najvišja pohvala da je otroka spravil k življenju kar se ni nihče nadejal, ki je bilo videti mrtvo. Sv. Jurij ob j. žel., AL. GAJSEK. 1046

SLABI ČASI!

ŠPARAJTE Z ZRNJEM!

POZOR!

KMETJE IN KMETICE!

Ne pustite se farbat od Vam nepoznanih trgovcev, kateri ustavljajo Vaše vozove na cesti, ampak peljite Vaše žito samo v prvo staro

menjalnico

FRANCA GROBELŠEK V MARIBORU

Aleksandrova c. 57 Aleksandrova c. 57

Tam se menja:
za 100 kg pšenice na 75% moke in 20% otrobov
tri vrste moke 70% moke in 25% otrobov
ali na tri vrste moke (tretja 70% moke in 25% otrobov
tudi bela) 65% 0 in OGG
na dve vrsti moke 60% samo OGG
ali na eno vrsto moke 60% samo OGG

Tudi dobite za 100 kg pšenice 80 kg pšenične moke št. 5 (bela moka).

Tam se tudi prodaja moka v manjših množinah po mlinski ceni. — **TOREJ** pojdite k vašemu staremu prijatelju **Francu Grobelšek, Maribor, Aleksandrova cesta 5 na dvorišču.**

Pokrita uta za krmiti in napajati konje na razpolago. **Zaloga cementa!** 1034 **Nakup vseh sort zrnja in fižola.**

Gumi nogavice za krčne žile in kilne pasove

tudi za najhujše kile, trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspenzorije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do najfinejše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar,
Celje, Slomškov trg 4 (za farno cerkvijo).

975

Vaš denar naložite najbolj varno in dobičkanosno v **POSODILNICI V VOJNIKU**
R. Z. Z. N. Z.

ki Vam obrestuje proste vloge po 6% in vezane po dogovoru. Retni in invalidni davek plačuje posojilnica iz lastnega. 600

Dražbeni oklic

v konkurzni zadevi **FRANCA NOVAK** se iz proste roke prodajo sledeče premičnine:

1. Posestvo v Podovi, obstoječe iz nove zidane, enonadstropne trgovske hiše, 1 pritlične zidane hiše z gospodarskimi poslopji in približno 9 oralov zemlje.

2. Posestvo pri Sv. Križu obstoječe iz hiše št. 38 s hlevom in približno 2 orala zemlje.

Interesenti naj stavijo svoje ponudbe in zahtevajo pojasnila pri upravniku konkurzne mase

1047 dr. Ferdo Lašiču odvetniku v Mariboru.

Jurklošter. V torek, dne 2. t. m., popoldne je pričel na še nepojasnjen način goreti mladi graščinski gozd nad Mišdolom proti gornjemu Volušu v občini Jurklošter pri Celju. Hitri pomoči bližnjih sosedov se je posrečilo pod vodstvom graščinskega upravitelja g. Pola do večera s prekopi omejiti požar in udušiti ogenj. — V Jurkloštru je na Jevšivcu pri Brileju tat v soboto, dne 30. julija, pri belem dnevu dopoldne ob 8. do 10. ure pokradel domačinu vso praznično obleko in precej denarja. Orožniki so tatu prijeli že drugi dan.

Sv. Trije kralji v Slov. gor. Praznik Marije device vnebovzete bomo v naši romarski cerkvi kar najlepše obhajali. V nedeljo, dne 14. avgusta, na predvečer, bo ob 4. uri popoldne prva pridiga, ob 6. uri zvečer druga pridiga in pete litanije Matere božje. Zvečer v mraku rimska procesija z lučicami. Na praznik sam dvojna slovesna služba božja. Spovednikov je dovolj oskrbljenih. Častilci Matere božje Vnebovzete v cerkvi Sv. Treh kraljev iz Medžimurja, Prekmurja in iz celih Slovenskih gor, na gotovo veselo svidenje v največjem številu!

Ljubno. Pri nas se razmere zelo spreminjajo. Radičevske postojanke so od dne do dne manjše, ljudstvo vedno bolj spoznava pogubno politiko Radiča, katere cilj je: Slovence napraviti sužnje Hrvatom ter jih gospodarsko popolnoma upropasti. Kandidat Radičeve stranke bo še huje propadel, kakor pri volitvah v oblastno skupščino, če tudi se je za občinske volitve zvezel s samostojnimi demokrati.

Pišce. Dne 23. jul. je nastal pozno zvečer močen vihar, ki mu je sledila toča, debela, kakor je ljudje na pomurju. Žalosten je bil pogled drugi dan po vinogradih, kjer je uničeno trsje za grozljem, po sadonosnikih, kjer leži po tleh polno negodnega sadja. Ljudstvo je skrajno potrto, posebno ker sedaj že 3. leto ne bo imelo skoro nobenih dohodkov iz vinogradov, na katere je imelo letos še največ upanja.

Polje. V nedeljo, dne 24. julija, smo imeli v Polju občni zbor gasilnih društev kozjanske župe z veselico. Oboje se je vršilo v prostorih g. A. Dobravca, ki so bili slavnostno okrašeni. Točno ob pol treh so začela prihajati posamezna društva, ki so jih ob sviranju godbe sprejemali tukajšnji novo uniformirani ognjegasci. Pri občnem zboru je bil ponovno izvoljen za župnega načelnika g. Vilan, davčni uradnik v Kozjem. Po občnem zboru se je vršila krasno uspela veselica. Zeleti bi le bilo, da se domačini v večjem številu pridružijo ognjegasnemu društvu in mu tako pripomorejo, do večjega in hitrejšega razmaha. Posebno priznanje zasluži blagajnik Karol Štefančič za svoje požrtvovalno delo.

Ko je gorela sodna palača na Dunaju. Pri zadnjih nemirih na Dunaju so zažgali tudi sodno palačo in zmetali v ogenj vse sodne spise in knjige. Mnogim bo to zelo v dobro služilo, ker so zgoreli spisi, ki bi jih spravili v ječo. Pa je izvedel neki odvetnik, da sodna palača gori. Hitro je pobasal velik kup takih spisov, ki bi jih rad s sveta spravil, pa hajdi k sodni palači. Tam jih je skrivoma hotel vreči v ogenj. Pa ga je opazil njegov tovariš, drugi odvetnik: »Kaj pa delaš, prijatelj!« — Oni mu je zaupno odgovoril: »Veš, tiste znane spise sem vrgel v ogenj!« — »Oh, kako si ti neumen!«, mu je tovariš odvrnil, »jaz pa sem vse take spise kar doma zažgal!«

Fran Wernig.

Na obisku pri dveh koroških duhovnikih.

Udaril bom pastirja in razkropila se bo Tvoja čreda! — Ta svetopisemski rek se je dobesedno izpolnil med našim koroškim duhovništvom, ko je zadela slovenski Korotan naša največja nesreča — nesreča plebiscita.

Razkropili so se duhovniki po celi Sloveniji in tudi dalje na jug po katoliški Jugoslaviji. Bili so to vzorni gospodarsko in prosvetno-kulturni delavci. Vzor-duhovniki, vzor-možje, učitelji in dobrosrčni voditelji našega teptanega ljudstva. Trpljenje in preganjanja, delo med dobrim, tako srčno-globokim in čustvenim koroškim ljudstvom jim je utisnilo pečat tihe udanosti, duhovnega posvečenja, širokogrudne nepristranosti, širokega duševnega obzorja in prijaznih ter vsikdar ljubeznivih družabnih oblik. Vsi poznamo naše gospode: Einspieler, Arneje, Meško, Ražun, Weiss, Jesenko, Razgoršek, Treiber, Kotnik, Hojnik, dr. Mörtl itd.

Čeprav raztreseni po celi Sloveniji in Jugoslaviji in ločeni po krajih, razmerah in po delu se vseeno pozdravimo vsikdar, če nas privede slučajno usoda v skupno družbo, kakor da bi se razšli šele včeraj in bi imeli nadaljevati jutri zopet našo prosvetno-kulturno delo. In med tem vstajajo spomini na naš prekrasni Korotan, ki nas družijo vse še zmerom z najčvrstejšo duševno vezjo in ljubeznijo. In zopet enkrat domnevamo in preživljamo opojno-sladki sen, da smo doma v prelepem slovenskem Rožu; zopet se razlega vsepovsod ob Dravi in Zili vesela slovenska pesem. In brhki, živahni Zilanje rajajo in igrajo po staro-slovenskem običaju pod našo košato, slovensko lipo. Drava šumi in poje in njena mogočna pesem se spaja z daljnjim, veselo živahnim vrvenjem in šumenjem gorskih potokov naših Karavank v prekrasni akord. Zopet smo v slovenskem Korotanu! Obiščemo resno-slikovito Podjuno, tiho jezero Klopinsko, naš gorski biser jezero Baško in ob Celovcu solnčno našo koroško morje — kakor povdarjajo Nemci sedaj — jezero Vrbsko. Kdo pozna krasoto teh krajev tukaj preko Karavank? Kdo je doumel dušo in čustvenost, neskončno globoko in tiho-osrečujočo melanholijo slovenskega Korotana, ki je navdahnil Košata do najlepših, najdražjih in najmilejših, po vsemu svetu znanih koroških pesmi, katerih besedilo je sicer mnogokrat nemško, katerih duša pa je tako otožna, mehka in pristno slovanska?!

Z vsemi poprej omenjenimi gospodi sem se sestal tuintam, zgrešil sem samo še g. Razgorška. Nisem ga sicer poznal osebno, vendar mi je ostalo za vedno v spominu njegovo gospodarsko-kulturno delo in njegovo tozadevno stremljenje in prizadevanje. Saj na njegovo spodbudo so se ustanovile kmetijsko-gospodarske organizacije v Mežiški dolini, razna gospodarska društva v sedanji avstrijski

Sv. Vid—Grobelno. Pri nas so naši in tuji demokrati imeli veliki volilni shod v gostilni Roze Bevc. Počastili so šentvidske demokrate g. Malgaj iz Zibike in dr. Pivko v spremstvu nekaj gospodov. Domačih zborovalcev je bilo v celem 10 ljudi. Kaj mislite, g. urednik, ni li bila to krasna demokratska manifestacija! Pivko so jo »cu fus« mahnil skozi Bovrež k Sv. Štefanu v spremstvu Malgaja in Perkota.

Šmartno ob Paki. Svoječasno smo poročali, da je bila vložena za občinske volitve v naši občini samo lista SLS. Volitev župana in svetovalcev je že bila razpisana za dan 24. julija, pa so vložili naši politični nasprotniki (SDS in NRS) proti občinskim volitvam priziv. Nismo sicer takrat še verjeli prav, a so to res storili in vložili, ne eno, temveč kar tri pritožbe! Rekli smo že takrat, da nam je uganka, na katere protizakonita dejanja se v pritožbah opirajo. In res! Da so bili vsi ugovori iz trte izviti, neodgovarjajoči resnici in torej neutemeljeni, je dokaz to, da je g. veliki župan v Mariboru vse pritožbe zavrnil kot po zakonu nesnovane! Pritožniki se sedaj lahko primejo za z eno lepo blamažo nekaj decimetrov podaljšan nos! Kakor smo zvedeli, se bo izvršila volitev župana in občinskih svetovalcev v nedeljo, dne 14. avgusta. — Pred kratkim se je v barvolomu g. Dragotina Korošec v Gorenjah smrtnonevarno ponesrečil delavec Franc Kolenc, posestniški sin iz Rečice ob Paki. Strel mu je odtrgal levo roko v zapestju, na desni roki palec in kazalec, poleg tega pa je močno poškodovan na očeh, po obrazu in po prsih. Zdravi se v ljubljanski bolnici.

Sv. Rupert nad Laškim. Tukaj se je minuli teden ponesrečila vrta žena Martina Horjak pri mlatilnem stroju, ki jo je pograbil za obleko in eno nogo strahovito razmesaril. Dobri krščanski ženi vsi znanci odkritosrečno želijo dober izid operacije in skorajšnjo okrevanje!

Loka pri Zidanem mostu. Od zadnjic imamo iz Loke sledeče novice: Dne 22. maja nas je izobraževalno društvo razvedrilo z mično podučno štiridejanko: »Ukradeni biseri«. Pred igro smo se v slavnostnem govoru domačega č. g. kaplana spominjali majniške deklaracije. — Mesec junij nam je prinesel za lepi god sv. Alojzija ginljivo slovesnost prvega sv. obhajila, kakoršne tukaj že dolgo nismo imeli. 41 otrok iz obeh šol je pristopilo prvokrat k mizi Gospodovi. S sodelovanjem obeh gđ. učiteljic: Jožefe Drstvenšek in Antonije Jurglovc, gospe Minke Jenčičeve, hiše Kršlilove in še drugih blagih gospodinj se nam je omogočilo priskrbeti vsem otrokom tople zajutrek, da so se smehljajočih obrazov s šopki na prsih in pogačami v rokah, obdarovani s spominsko podobico in majhno molitveno knjižico, radostni vračali na domove. — Mesec julij pa je prišel z redkim preveselimi dnevi sv. birne na Alešovo nedeljo. Stori se, kar je bilo v naših močeh, da bi bil ta dan lep in zlasti, da bi pozdravili nadpastirja prvič med nas prihajajočega kakor najdostojnejše. Prenovili smo faro cerkev, kakor lani znotraj, letos še zunaj, da se ji poda poleg pred kratkim okusno prebarvane šole in graščine, in postavili smo po fari deset slavolokov s pomenljivimi napismi. Jednajsti napis pa je pozdravljal iznad lično prenovljenega stolpa visoke line v imenu novih zvonov z besedami: »Še mi iz te višave — pošiljamo pozdrave!« Nad-

Koroški in on je začel z načrtom: ustanoviti privatno slov. kmetijsko šolo v velikovškem okraju.

Koliko je bilo moje veselje in radostno presenečenje, ko sem doznal, da slušbuje ta gospod v mojem sedanjem delovnem okraju in sicer v Širjah pri Zidanem mostu! A vendar nisem mogel prvi hip verjeti prav poročilu, da je usoda zanesla tega delavnega in gospodarsko podjetnega gospoda v ta siromašni, hribovski in skalnati kraj — brez vsake možnosti kakega gospodarskega razmaha. Radi tega sem se ob prvi priliki napotil k njemu na obisk.

Skalnata, strma steza iz Zidanega mosta — edini dohod v Širje — me je v duhu navdajala s pomilovanjem in globokim sočutjem za g. tovariša, ki mora bivati v svojem prognanstvu, na sedanjem službenem mestu. Vendar pa je postajala slika pokrajine čimdalje bolj mikavna in romantična, tako, da sem nazadnje nehote mislil že na našo Koroško. Globoko pod menoj Sava, onstran nje zeleno razkosano dolensko pogorje, podobno Karavankam v Rožu, in šumeči in bobneči gorski potok z mlino in žagami in okoli nje veliki kupi hlovd in desk. Kamenita steza, žgoče solnce in pogled na tuje rastlinstvo okoli mene — akacije, rdeče bukke, pravi kostanji itd. — me je takoj streznil, da se sem zavedel zopet moje poti in tuje pokrajine. Ob koncu dolge, vijugaste in kamenite steze pa se mi je odprl mahoma pogled na tako krasno pokrajinsko sliko, da sem kakor okamenel obstal in strmel. Pred menoj vrhu steze krasna ravan, rumeno žitno polje in gosti, košati sadovnjaki, ob robu strmega hribovitega ozadja cela vas s cerkvijo, z mičnim gradščem in z belimi, čednimi, kmečkimi hišami. Na vzhodni strani tudi tako dolgo pogrešani temni, visoki smrekov gozd, tiho kramljajoči potok in v zeleni strugi par na pol skritih, prijaznih domačih mlinov. Prava idila! In nisem se čudil več, da ta nekdanj gospodarsko tako delavni duhovnik živi že sedmo leto v tem zatišju in da mu menda ni posebno žal, ako je z ozirom na dane prilike obsojen v gospodarskem pogledu na oddih.

Ko sva se pozdravila in sva se vsedla k preprosti mizi v župnišću, se je g. Razgoršek naravno takoj pokazal čelega ekonoma. Razmotrivala sva o vseh mogočih gospodarskih vprašanjih, o ureditvi in preureditvi Kmetijske družbe, ki bi morala po njegovem mnenju postati čimprej nekaka kmetijska zbornica s splošnim priznanjem in zakonito podlago, o krajevnem in koroškem poljedelstvu itd. Pokazal mi je potem še vso svojo kmetijsko-gospodarsko slovstvo, ki bi delala čast marsikateremu strokovnjaku. Kdo bi mislil, da bi našel v tem hribovskem župnišču dunajske in berlinske kmetijske liste, globoko učene Kellnerjeve razprave o krmljenju. Fleischmannove knjige mlekarstva in vso mogočo drugo strokovno globokoznanstveno slovstvo! Kakor sem doznal, bo tovariš-rojak v kratkem menjal mesto, na katerem bo zopet lahko v javnosti uporabil svoje kmetijsko znanje in svojo praktično gospodarsko spretnost.

Naravno sva s tovarišem razpravljala potem še na široko in dolgo o sedanjih razmerah v najini domovini, o

pastirja sta v soboto popoldan pri prvem slavoloku pri vstopu v župnijo ginljivo pozdravila deček in deklica v imenu železničarjev in delavcev pri Zidanem mostu, pri cerkvi pa so ga pozdravili: duhovščina, župan, šolska mladina, dekleška Marijina družba, Mladeniška zveza in izobražev. društvo. Po večernem zvonjenju so zapeli visokemu gostu domači pevci podoknico, in izborna zidanmoška godba (20 mož, polovica domačih faranov) mu je priredila serenado. Bil je to nepozabno lep večer: na razsvetljenem prostoru toliko zbranega ljudstva, divna godba med plapolajočimi zastavami, in sredi med nami naš priljubljeni škof. Drugi dan se je podelil 98 birmancem sv. zakrament. Sele v ponedeljek zjutraj je zapustil nadpastir našo župnijo, upamo z dobrim vtisom, in se odpeljal naprej po dekaniji Laško.

POJASNILO O PRAVEM IN NEPRAVEM »FLORIAN«-U.

Na mnoga vprašanja glede »pravega in nepravega Floriana« smo primorani, v interesu kupovalcev in resnice sledeče objaviti:

Od leta ustanovitve 1903 sem, je znan po Sloveniji kot domače zdravilo za želodčne in druge slabosti rastlinski liker »Florian«, izdelan po originalnem receptu iznajditelja Edmunda Kavčiča od Rastlinske destilacije »FLORIAN« v Ljubljani, prej Prešernova ulica, sedaj Gospodarskega ceste.

Sloves tega želodčnega krepčila je porabila pred nekim časom novoustanovljena tvrdka J. Jeras in drug, Moste pri Ljubljani, na način, da je začela prodajati pod imenom naše izdelovalnice »FLORIAN« in pod našo dobro znano etiketo popolnoma drug liker, opiraje se na to, da je prej prigrasila brez vednosti lastnika Rastlinske destilacije »Florian« pri registru varstvenih znamk v Beogradu originalno etiketo destilacije »FLORIAN« kot svojo lastno etiketo.

Razen tega zlorablja imenovana tvrdka naš stari reklamni znak za svojo reklamo,

imenuje se v svojih reklamah celo »edino« ali pa »edino pravo« izdelovalnico »Floriana« in označuje celo na lepakih druge izdelke z imenom »Florian« kot falsifikate!

Ugotavljamo, da je tvrdki E. Jeras in drug sestava rastlinskega likerja »Floriana« popolnoma neznana in da izdelek te tvrdke nima z našim pravim, originalnim izdelkom »Florian« nikake sorodnosti ne po sestavi, ne po okusu, ne po učinku.

V obrambo naših lastninskih pravic do imena »Florian«, do naših etiket in znamk teče v Beogradu tožba, katere izid v kratkem pričakujemo.

Opozarjamo cenjene kupovalce, da, dokler traja zloraba našega imena »Florian« za nepravilni izdelek, zjameli pristnost pravega »Floriana« samo dobro vidni napis »Originalni Kavčičev Florian«, ali pa dobro vidni napis:

na originalno zamašenih steklenicah.

974

Rastlinska destilacija »FLORIAN« (izdelovalec Edmund Kavčič) družba z. o. z., v Ljubljani, Gospodarskega ceste.

raznih gospodarskih in socijalnih vprašanjih. In ko sem po preteku enega popoldneva odšel od g. župnika Razgorškega, sem imel občutek, da sem se razgovarjal in menil po dolgem času zopet z enim »celim« človekom, ki gleda na svet ne samo iz ozkega, krajevno-omejenega, ampak iz višjega občeločloveškega stališča. Bog ga ohrani še dolgo let tako duševno-vedrega in čilega na njegovem bodočem službenem mestu!

Naj se spomnim pri tej priliki še drugega rojaka-župnika, katerega zbog njegove duhovitosti pozna ves jugoslovanski Korotan in obmejni slovenjograški in gornjegrajski okraj. Je to č. g. župnik Hojnik v Koprivni, v menda najvišje ležeči fari — cerkev je nad 1000 m — v Sloveniji. Koprivna je divje-romantičen kraj med solčavskimi planinami, Olšavo in Peco ter je oddaljen menda okoli 7 ur od prve železniške postaje v Prevaljah. Kljub tej oddaljenosti ima ta zapuščenara fara župnika, katerega si je skušala že marsikatera župnija — sicer brez uspeha — pridobiti. Pa kako tudi ne! Saj dičijo g. Hojnika ne samo vse vrline duhovnika, ampak tudi vrline pristrčnega, ljubeznivega človeka, prijatelja-lajika. Kljub planinski osamelosti si je ohranil obnašanje in ljubeznjivost pravega kavalirja. Njegova gostoljubnost je izredna in splošno znana. Razen tega je pa ta gospod naravnost duhovit tehnik. Napeljal in deloma zgradil je sam samcat telefonsko zvezo iz dve uri oddaljene Črne, preuredil je motorno kolo tako spretno, da se lahko pelje z njim po kameniti planinski poti do župnišča, ki leži nad 1100 m visoko; trasiral in zmeril je cesto iz Črne v Solčavo tako večje in spretno, kakor vsak geometer-tehnik; iznašel je posebno vrsto »Kuppelung«, za katero si je pridobil patent v Nemčiji in o kateri sta v moji navzočnosti razgovarjala z inženjerjem-strojnikom g. Sadarjem nad tri ure. Naravno si je sestavil tudi že zdavnaj svojo radio-napravo. Kljub duhovniškemu poklicu in vsestranski tehnični zaposlenosti pa vrši g. Hojnika vsak dan še službo šolskega upravitelja in učitelja v ondotni osnovni šoli in se bavi z velikim veseljem z modernim čebelarstvom in sadjarstvom.

Tudi ta g. duhovnik je rojak-Korošec, doma v romantičnem Grebinju, v kraju, kjer je ohranil narod v jeziku še oblike staroslovenske govorice. Najdemo tamkaj še zanimivo — edino med jugoslovanskimi narečji — nazalno izgovorjavo, podobno poljski, n. pr.: domb na mesto dob, gvodki (glodki) na mesto gladki itd.

Kdor bo potoval v romantičnih Savinjski planinah, ob južnem vznožju Pece in ob izviri Mežice, naj ne pozabi obiskati slikovito planinsko faro Koprivno in naj obišče tudi g. župnika Hojnika in njegovo dobro koroško mamico! — Vem, da ga bo vaš obisk pristrčno veselil, Vi pa boste pridobili dragoceno poznanstvo, katero ne boste pozabili nikdar in ki vam bo ostalo vsled pristrčnosti in ljubeznivosti gostitelja v trajnolepem spominu.

Oteletenje.

»Radi katara v spolnicah sem rabil pri čez 300 kravah »Bissulin« z enako izvrstnim uspehom; nikdar ni bilo opaziti razdraženosti — krave so se normalno otelele.«

Živinozdravnik Dr. S. Berliner Tierarzt. Wochenschrift 1908, Nr. 16.

»Bissulin« se dobi le na odredbo živinozdravnika.

H. TROMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN.

Zastopnik: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Vsi ljudje veliki in majhni

govore o prodaji pri tvrdki **FRANC KOLERIC, Apače**

radi prezidave, ker dobo tamkaj po zelo nizkih cenah najboljše blago.

M. ROPAS, CELJE

ZALOGA KLAVIRJEV SVETOVNIH TVRDK. Uглаšanje in vsa popravila strokovno. **ZNIZANE CENE!**

725

DENAR NALOŽITE

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. o. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi na trimesečno odpoved

po 6%
po 8%

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica šte. 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri

58

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav. Meljska cesta 10

»prejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu oseb. poroštvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljše varnost.

779

Naznanilo!

Cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da je dospela večja množina lepega volnenega sukna, za ženske in moške obleke.

V zalogi vse v manufakturo spadajoče potrebščine ter velika zaloga gotovih moških in deških oblek, gumi plašev, športnih jopičev in usnatih sukenj.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK Celje, Kralja Petra c. 15.

785

Cene nizke, solidna postrežba

Cene nizke, solidna postrežba

Oglašujte v Slov. Gospodaru!

Kmetovalci! Hišni posestniki!

KUPITE:

po ceni prvovrstno opeko

za zidanje vaših stanovanjskih hiš, gospodarskega poslopja, kozolcev i. t. d. i. t. d.

Zidno opeko zarezano opeko, bi-brovo, žlebnjake v razni izdelavi, dromažne cevi za travnike in hmeljsko polje, v vsaki zahtevani množini, postavljeno na železniško postajo ali na dom, razpošilja

CELJSKA OPEKARNA E. UNGER-ULLMANN, CELJE

976

Ako pridete v Maribor ne pozabite si ogledati

NOVO TRGOVINO

Karničnik & Kumperščak

GLAVNI TRG II

vse manufakturno blago, perilo, nogavice i. t. d. po izredno nizkih reklamnih cenah!

988

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1927 se dobi v prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA v Mariboru. Cena za komad Din 2.—.

Za kvašenje pšenice uporabljajte suho sredstvo

PORZOL!

Če uporabljate PORZOL točno po navodilu, dosežete enolično, hitro kaljivost ter zdravo, bogato žetev brez snetjavosti.

Za kvašenje rži, ječmena in ovsu uporabljajte mokro sredstvo za kvašenje

HIGOSAN!

PORZOL in HIGOSAN sta po francoskih, nizozemskih, danskih, avstrijskih, rumunskih, čeških in drugih javnih zavodih preizkušeni in priznani sredstva

Zahtevajte cenike in navodila od

1008

„KAŠTEL“ tvornice kemijskih in farmacevtskih izdelkov d.d., KARLOVAC

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

106

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Kdor v „Slov. Gospodaru“ oglašuje, uspeha se raduje!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Za hranilne vloge jamči še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in obč. denarja, posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča, po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno.

786